DE CONTEXT 3

Trends en ontwikkelingen hebben invloed op de toekomst van gemeente Gennep. In dit onderdeel zetten we de belangrijkste op een rij. Samen met het kaderstellende beleid vormt dit de context van de omgevingsvisie.

Binnen de context kunnen plannen en ideeën ontwikkeld worden. Maatschappelijke ontwikkelingen kunnen ook leiden tot opgaven waar in de omgevingsvisie koers op bepaald moet worden.

In dit deel worden de ontwikkelingen en het passende beleid beschreven aan de hand van vijf thema´s:

- **Klimaat en duurzaamheid**
- **Bevolkingsontwikkelingen**
- **De digitale netwerksamenleving**
- **Participatiesamenleving**
- **Gezondheid**

3.1 KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Om de klimaatveranderingen tegen te gaan, heeft de Rijksoverheid afspraken gemaakt met andere partijen. Deze gaan over het tegengaan van de uitstoot van broeikasgassen, besparing van energie en over het stimuleren van duurzame energie. Alle gemeenten, organisaties, burgers en bedrijven moeten hier hun steentje aan bijdragen.

De opwarming van de aarde en de gevolgen hiervan voor het klimaat vormen een steeds belangrijker thema in de samenleving. De laatste 20 jaar zijn er jaarlijks weerrecords gebroken. In het internationale Klimaatakkoord staan afspraken om de opwarming van de aarde tegen te gaan. In Nederland zal de opwarming van de aarde leiden tot een toename in droogte- en regenperiodes. Met watertekorten, hieraan gerelateerde waterkwaliteitsproblemen en overstromingen als gevolg.

Gennep heeft dit al ondervonden bij de hoge waterstanden in 1993 en 1995 toen de Maas en de Niers buiten hun oevers traden. Sindsdien zijn maatregelen genomen om de waterveiligheid te verbeteren. Dijkversterking en hoogwatergeulen zijn aangelegd. De Lob van Gennep behoort ook tot het waterbergend winterbed van de Maas. Ook de komende jaren zullen de hoogwatermaatregelen worden uitgewerkt.

De samenleving wordt zich bewuster van het belang van duurzame energie om de klimaatveranderingen tegen te kunnen gaan. Technologische ontwikkelingen helpen hierbij. We kunnen maatregelen nemen om het gebruik van fossiele brandstoffen (aardgas, aardolie, kolen) te beperken en wateroverlast op te vangen. Maar een grondige verandering van de samenleving is noodzakelijk. Niet alleen het gebruik van nieuwe vormen van hernieuwbare energie en de ontwikkeling van herbruikbare producten en materialen (circulaire economie), ook de inrichting en ontwerp van de openbare ruimte en bebouwing moeten bijdragen aan een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving.

Steeds meer bedrijven en particulieren hebben zonnepanelen of participeren in een zonnecollectief. Ook andere vormen van duurzame energie worden gebruikelijker, zoals warmte-/koudeopslag, geothermie of gebruik van restwarmte. Nieuwe woningen krijgen geen gasaansluiting meer, er is aandacht voor isolatie en duurzaam materiaalgebruik.

Bron: Duurzaamheidsvisie Gennep 2018-2021

ENERGIEBESPARING EN TOENAME IN HERNIEUWBARE ENERGIE

Het energieakkoord van het Rijk (SER-Energieakkoord - 2013) richt zich op een beperking van het energiegebruik en een toename van hernieuwbare energieopwekking. De provincie Limburg heeft aangegeven (Omgevingsvisie - 2014) te willen zoeken naar alternatieve vormen van energieopwekking. De regio's zijn aan zet om de mogelijkheden in beeld te brengen. Ze moeten samenwerken. Vanwege de ligging in de Maasvallei heeft de provincie een groot deel van het grondgebied van Gennep uitgesloten voor windturbines. Ook Natura2000 gebieden worden uitgesloten.

GEVOLGEN VAN KLIMAATVERANDERING BEPERKEN EN TEGENGAAN

Door klimaatverandering (hoge temperaturen, langere periode van droogte) staan de bronnen voor de drinkwatervoorziening steeds meer onder druk. In de zomer is minder water beschikbaar en de concentratie van verontreinigende stoffen neemt toe. Extra aandacht voor de hoeveelheid en kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater is daarom van belang.´

Om de gevolgen van de overstromingen, extreem weer of droogte tegen te gaan heeft het rijk het Deltaprogramma ingericht. Dit programma heeft ook betrekking op onze gemeente. In het Deltaprogramma staan plannen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van de klimaatveranderingen. Voor de Maasvallei is gekozen voor "Rivierverruiming waar het kan, dijkversterking waar het moet". Vanuit het Deltaprogramma worden hier middelen voor vrijgemaakt.
In onze gemeente zijn de volgende gebieden in beeld om te worden benut voor rivierverruimingsmaatregelen:

- Maaskemp
- Omgeving haven Heijen
- Omgeving Leigraaf (Diekendaal)
- Na de rivierverruimingsmaatregelen zal de restopgave via dijkversterking plaatsvinden.

Deze maatregelen hebben vooral benedenstrooms positieve effecten. Ook loopt er een rijksproject om het gebied de Lob van Gennep geschikt te maken als overloopgebied. Bij hoge waterstanden kan water hier naartoe geleid worden. Overstromingen in andere gebieden kunnen dan worden voorkomen. Als compensatie wordt de ruimtelijke kwaliteit van het gebied verbeterd en worden ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme geboden. We werken bij deze projecten samen met vele partners. Naast hoogwaterveiligheid richt de gemeente zich ook op een actieve communicatie met inwoners, respect voor de aanwezige gebiedskwaliteiten en behoud van de gebruiksmogelijkheden. Zo maken we samen Gennep.

DUURZAAMHEID: EEN INTEGRALE OPGAVE

De regio's Noord-Limburg en Midden-Limburg hebben als doel om "een energieonafhankelijke regio met een economisch gezonde woon-, werk- en leefomgeving te creëren, welke geschikt is voor toekomstige generaties. De gemeente Gennep wil binnen alle beleidsterreinen werken aan duurzaamheid om te kunnen voldoen aan de duurzaamheidsdoelen vanuit rijk en regio. We hebben de volgende visie:

- Het minimaliseren van de voetafdruk. Het gaat hierbij om energie, mobiliteit, afval, groen, (schoon) water en lucht
- Een sociale bijdrage leveren door een leefomgeving te creëren waar mensen graag wonen, werken en recreëren
- Duurzaamheid biedt kansen voor de lokale economie.
- We vullen onze voorbeeldfunctie zichtbaar in
- De concretisering van de duurzaamheidsdoelen dragen bij aan een gezonde en veilige leefomgeving.

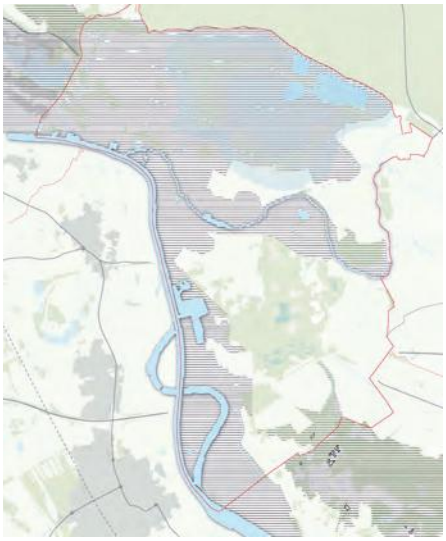

Uitsluitingsgebieden windturbines

Groen: Natura2000 gebieden

Lichtblauw: Maasvallei, rivierbed (incl. Lob van Gennep)

3.2 BEVOLKINGSONTWIKKELINGEN

Het aantal inwoners in Gennep blijft voorlopig vrijwel gelijk. De bevolking van onze gemeente wordt wel steeds ouder en men blijft langer zelfstandig wonen. De behoefte aan woningen voor één of twee personen wordt groter. Er is ook behoefte aan voorzieningen waardoor ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.

Het aantal inwoners van Nederland blijft de komende decennia toenemen. De toename vindt vooral plaats in de Randstad. Aan de randen van Nederland stokt het aantal inwoners of zal de bevolking krimpen. De bevolking van de gemeente Gennep is over de afgelopen 15 jaar maar met circa 1% toegenomen. De bevolking van onze gemeente blijft naar verwachting stabiel tot 2029 en kan daarna gaan krimpen.

Door de hogere levensverwachting in combinatie met de vergrijzing neemt het aantal ouderen snel toe. Verwacht wordt dat deze vergrijzing het sterkst zal plaatsvinden aan de randen van Nederland. Op dit moment heeft Gennep een relatief hoog aantal ouderen in vergelijking met het Nederlandse gemiddelde (CBS, 2018). Mede vanwege de vergrijzing neemt het aantal één- en tweepersoonshuishoudens toe. In Gennep is dit in 2030 naar verwachting 15% à 20% (PBL/CBS). De vraag naar betaalbare woningen voor een- en tweepersoonshuishoudens zal daardoor toenemen.
Ook is migratie van invloed op deze vraag. Molukkers die in de jaren vijftig naar Gennep kwamen, gastarbeiders in de jaren zestig, gezinsvormers in jaren zeventig en tachtig, Joegoslavische en Somalische vluchtelingen in de jaren 90 en Syriërs en Eritreërs in het afgelopen decennium. De laatste jaren komen ook arbeidsmigranten uit oost-Europa naar Gennep. Deze inwoners dienen ook op een geschikte wijze gehuisvest te worden. De woningbehoefte is kwantitatief én kwalitatief van aard.

Het aandeel inwoners in de leeftijdscategorie 20 tot 35 en onder 5 jaar is ondervertegenwoordigd in onze gemeente in vergelijking met Nederland (gebaseerd op voorlopige cijfers 2017 CBS). Al langere tijd trekt de jeugd weg om elders een opleiding te volgen. Een deel hiervan keert terug nadat zij een gezin zijn gestart. In de gemeente zijn daarom voldoende voorzieningen nodig om de jeugd zo lang mogelijk te behouden en aantrekkelijk te blijven voor jonge gezinnen.

Ouderen blijven het liefste wonen in de eigen kern. In iedere kern zal vraag zijn naar betaalbare levensloopbestendige kleine woningen. De zorgvraag neemt vanwege de vergrijzing toe en zal ook in de vorm van wijkhulp en mantelzorg plaatsvinden.

Mobiliteit en toegankelijkheid spelen een rol. De oudere inwoner wil zo lang mogelijk zelfstandig over straat kunnen, naar de winkel gaan, familie bezoeken, enzovoort. De inrichting van de openbare ruimte en het openbaar vervoer moet daarop aangepast worden. Het verenigingsleven, ontmoetingsruimten in de kernen en buurthulpinitiatieven (zoals de wensbus) kunnen hierin een grote rol spelen.
Door de vergrijzing zullen er meer ouderen zijn die actief zijn op het gebied van sport, kunst, cultuur en andere vormen van recreatie. Dat biedt kansen voor de ontwik-

Norbertushof

keling en kwaliteitsverbetering van de horeca- en recreatievoorzieningen.

KWANTITATIEVE EN KWALITATIEVE VRAAG UIT DE WONINGMARKT BEANTWOORDEN

De gemeente wil een woningmarkt realiseren, die voldoende woningen van de juiste kwaliteit op de juiste plek biedt. Voor een gezonde woningmarkt werken we aan een woningaanbod dat kwalitatief én kwantitatief aansluit op de toekomstige woonbehoefte. We willen insteken op een divers woningaanbod, om zowel voor ouderen als jongeren voldoende toegankelijke woningen te hebben. De uitdaging ligt voor een groot deel in het bestaande vastgoed, waarbij (stimulering van het) verduurzamen en mogelijkheden voor woon-zorg combinaties belangrijke opgaven zijn. Woningbouwinitiatieven dienen zorgvuldig afgewogen te worden, zeker in het licht van de bestaande overcapaciteit in een aantal kernen. Dit kan alleen door actief samen te werken.

VERSTERKEN VAN HET SOCIALE KLIMAAT

Het provinciaal beleid is erop gericht om per wijk of kern minimaal één ontmoetingsplek te behouden, gecombineerd met een welzijn- of zorgfunctie en eventuele andere voorzieningen. Zo wordt de sociale samenhang behouden. We zien dat het sociale klimaat steeds bepalender is voor een goede leefbaarheid. We willen de inwoners in staat stellen om zelf bij te kunnen dragen op zorg- en welzijnsgebied. Zo versterken we samen de leefbaarheid.

KWALITEITSVERBETERING RECREATIEVOORZIENINGEN

Gemeenten, regio en de provincie willen kwalitatief goede verblijfsaccommodaties. De kwaliteitsslag is gericht op het toevoegen van kwalitatief en vernieuwend aanbod, het versterken van het bestaande aanbod en het uit de markt halen van verouderd aanbod dat niet langer wordt gebruikt als toeristisch product. De belangen van stoppende ondernemers moeten daarbij niet uit het oog worden verloren. We willen de vrijetijdseconomie versterken. Het uitgangspunt is gebruik te maken van de landschappelijke, culturele en cultuurhistorische kwaliteiten van onze gemeente om de toeristische bestedingen in onze gemeente te vergroten. Verbindingen tussen dag- en verblijfsrecreatie kunnen zorgen voor een verbetering van de kwaliteit. Daarbij moet meer aandacht komen voor promotie en marketing. Onze eigen inwoners hebben baat bij een aantrekkelijke gemeente met goede toeristisch- recreatieve voorzieningen.

Beweegtuin op de Logte

3.3 DE DIGITALE NETWERK-SAMENLEVING

Technologische en digitale ontwikkelingen veranderen hoe we met elkaar contact houden, hoe we werken, hoe we winkelen. Winkels en bedrijven moeten flexibeler ingezet worden. Ook het type bedrijvigheid verandert: minder winkels, meer logistieke bedrijven.

De technologische en maatschappelijke veranderingen hebben onze samenleving veranderd in een netwerksamenleving. Fysieke grenzen beperken niet de mogelijkheden om met anderen in verbinding te staan. Mensen maken steeds meer gebruik van sociale media en digitale mogelijkheden van communicatie. Naast online platforms en webshops worden ook steeds meer digitale toepassingen op andere vlakken (bijvoorbeeld de zorg) ontwikkeld. De digitale mogelijkheden en toepassingen zullen alleen maar toenemen en van steeds grotere invloed zijn op de leefomgeving. Bijvoorbeeld technologieën voor 3D-printen, zelfrijdende auto's, het 'internet of things' of kunstmatige intelligentie.

De technologische mogelijkheden hebben invloed op economisch vlak. De vraag naar bedrijfs- en winkelruimte verandert. De consument blijft behoefte houden aan een fysieke winkel, maar de winkel dient om producten uit te proberen, of als contact- of servicepunt. In een winkel worden steeds vaker mogelijkheden toegepast waardoor het winkelen een totaalbelevenis is. Winkel- en bedrijfsruimtes bieden ruimte aan dynamiek en innovatie.

Vanuit de samenleving neemt de vraag naar meer flexibiliteit in werktijden toe. Er is een opmars in thuiswerken zichtbaar. Hierdoor is minder behoefte aan bedrijventerreinen, kantoren en winkels. Tegelijk zijn grootschalige distributielocaties nodig voor diensten van internetwinkels.
De technologische ontwikkelingen hebben effect op het aantal en type arbeidsplaatsen. Vraag en aanbod dienen nog beter op elkaar afgestemd te worden.

DYNAMISCH VOORRAADBEHEER

In Limburg zijn te veel werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, agrarische productielocaties), winkels en vrijetijdsparken. Er is soms een mismatch tussen kwalitatief aanbod en behoefte, waardoor sprake is van structurele leegstand. Dynamisch voorraadbeheer is noodzakelijk om de omslag naar gewenste kwaliteit te krijgen. De aanpak wordt regionaal afgestemd.

Zandstraat Gennep

AANDACHT VOOR DETAILHANDEL

De regio Noord-Limburg zet in op het behouden en versterken van de hoofdwinkelstructuur. Ontwikkelingen in het winkelaanbod zijn noodzakelijk om te kunnen inspelen op de behoeften van de consument. Gennep is een bovenlokaal verzorgend centrum met circa. 20.000 vierkante meter winkeloppervlak[2]. Ons beleid is erop gericht het gezonde winkelklimaat te versterken en een aantrekkelijk voorzieningsniveau voor consumenten te behouden. Doelen daarbij zijn: versterken sfeer en beleving, realiseren van compacter en herkenbaarder centrum, promotie en samenwerking.

DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN

De doelstelling is om een economisch optimale en duurzame invulling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen te realiseren. Op bedrijventerrein de Brem, jongste bedrijvenpark in de Kop van Noord-Limburg, is ruimte voor duurzaam ondernemen. Dit wordt geborgd door middel van overeenkomsten met initiatiefnemers.

[2] Meervoudige overheidssturing in open, dynamische en lerende netwerken, Een essay over de nieuwe rol van het ministerie van Economische Zaken in de energieke netwerksamenleving, Salverda, I.E.; Pleijte, M.; Papma, A., 2012

Bomenlaan langs Brem

3.4 PARTICIPATIESAMENLEVING

We willen steeds meer verantwoordelijkheid voor ons eigen leven en onze eigen toekomst.
En soms moeten we meer zelf doen. Dat is niet voor iedereen even makkelijk. We hebben elkaar nodig en doen het samen.

Ondanks de digitale veranderingen is de eigen omgeving en het belang van een sociaal netwerk van groot belang. In de eigen omgeving wil men in contact staan met anderen en waar nodig ondersteund worden.

Inwoners willen meer zeggenschap hebben over de eigen leefomgeving. Dit verlangen naar regie speelt niet alleen op individueel niveau. Gezamenlijke initiatieven op het gebied van duurzame energie, zorg, veiligheid en sociale voorzieningen vinden laats op het niveau van wijk, buurt of kern.

Deze ontwikkelingen hebben ook betekenis voor de rol van onze gemeente. Vanuit deze optiek heeft Gennep in het Sociaal Domein de aanpak Ontmoeten, Meedoen Ondersteunen (OMO) ontwikkeld, in 2014 neergelegd in een beleidsplan. Vanuit die optiek hebben wij samen met onze buurgemeenten een visie ontwikkeld op Vitale Gemeenschappen. Onder andere de ontwikkeling van de Omgevingsvisie staat in deze beweging.

Wij geven onze inwoners op een steeds vroeger moment in de beleidsontwikkeling ruimte om mee te denken en te doen. Al naar gelang het onderwerp nemen wij verschillende rollen aan: reguleren, regisseren, uitnodigen of stimuleren. Hechte gemeenschappen met een actief verenigingsleven zijn weerbaar en in staat om naar elkaar om te zien.

De nadruk op eigen regie en zelfredzaamheid kan ook een negatieve weerslag hebben en mensen aan de kant zetten. De eenzaamheid onder ouderen kan toenemen en het aantal verwarde mensen op straat ook. Een samenleving van mensen die naar elkaar omzien, kan hierin een tegenwicht vormen.

MAATSCHAPPELIJKE NETWERKEN STIMULEREN

De gemeente hecht er belang aan om uit te gaan van eigen kracht en eigen netwerk. De gemeente kan hierbij ondersteunen met middelen en voorzieningen. Daarbij staat centraal dat de kracht van de lokale gemeenschap en de onderlinge ontmoeting wordt versterkt. De gemeente faciliteert waar mogelijk initiatieven en bewonersnetwerken.

Speelstraat De Brink

UITNODIGINGSPLANOLOGIE

Binnen het beleidsprogramma OMO is er een beleidsplan Kernen & Wijken vastgesteld waarin inwoners meer ruimte krijgen om zichzelf te organiseren met eigen oplossingen en initiatieven. De gemeente neemt een faciliterende rol aan.

In onze gemeente is veel energie, creativiteit en daadkracht aanwezig. Inwoners en ondernemers van de gemeente kunnen rekenen op een meedenkende overheid die maatwerk levert. Om vorm te geven aan de samenleving, is actieve participatie van de inwoners onmisbaar. Samen kunnen wij heel veel voor elkaar krijgen.

Herontwikkeling Dorpshart Ven - Zelderheide

3.5 GEZONDHEID

Gezondheid gaat niet alleen maar over niet ziek zijn. Het gaat ook over de woonomgeving, gebouwen, een schoon watersysteem en mobiliteit.
Voldoende bewegen, gezonde lucht inademen, elkaar ontmoeten, veilig zijn en genoeg stilte dragen bij aan een goede gezondheid. Onze leefomgeving en de manier waarop zij is ingericht heeft dus eenbelangrijke invloed op onze gezondheid.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt het aspect gezondheid vanaf het begin meegenomen. De GGD kan daarbij een adviesrol vervullen om een optimaal ingerichte fysieke leefomgeving te borgen.

Nu we steeds ouder worden, willen we ook graag zo lang mogelijk zo gezond mogelijk blijven. Door technologische vernieuwingen en innovatie kunnen we steeds meer gebreken en ongemakken wegnemen of beperken.
Maar de zorgverlening gaat niet over andere terreinen van het leven, terwijl gezondheid meer is dan alleen de afwezigheid van ziekte. Het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven wordt 'positieve gezondheid' genoemd.

Dit betekent het goed om kunnen gaan met veranderende omstandigheden. Dan gaat het over alle aspecten van je leven. Oók de leefomgeving. De aanwezigheid van groen zorgt voor een positieve gezondheid en hittestressvermindering. Menging van wonen, werken en voorzieningen zorgt ervoor dat mensen tot op hoge leeftijd blijven meedoen. Het scheiden van wonen en druk verkeer of overlastgevende bedrijven verbetert de luchtkwaliteit en zorgt voor een afname van de geluidhinder in woongebieden.

Voor een gezonde leefomgeving is het nodig om sport en beweging mogelijk te maken, zowel door sportvoorzieningen als in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld fiets- en wandelroutes en de vraag naar 'beweegtuinen'. De luchtkwaliteit, de waterkwaliteit, het geluidsniveau en andere milieuaspecten moeten natuurlijk binnen de normen voor een gezonde leefomgeving vallen. Er is steeds meer vraag naar gezond en lokaal geproduceerd voedsel.

Onze gemeente is reeds lang ingesteld op het huisvesten en verzorgen van mensen met een verstandelijke beperking. Begin vorige eeuw werden mensen met een verstandelijke beperking nog als patiënten in een inrichting geplaatst, in de huidige tijd is het uitgangspunt om zo volledig mogelijk te participeren in de samenleving. In de gemeente zijn onder andere diverse begeleid-woonlocaties, dagbestedingen en speciaal onderwijslocaties aanwezig. Daarnaast zien we het begeleid en beschermd wonen in de kernen opkomen.

SPORT EN SPEL STIMULEREN

De gemeente heeft tot doel alle inwoners te activeren om te gaan sporten of bewegen. Daarbij streven we naar vitale individuen en vitale sportverenigingen, zodat overgewicht en ongezonde leefstijl worden teruggedrongen. De gemeente vindt speelvoorzieningen van belang voor de sociale cohesie in een buurt of wijk.

Contrainer Nierspark

Wijken en buurten worden gestimuleerd om hier eigen verantwoordelijkheid in te nemen, zodat de speel- en ontmoetingsplek echt van de wijk- of buurtbewoners wordt.

VOLDOENDE MILIEUKWALITEIT

Voor lucht, bodem, water en geluid zijn wettelijke normen vastgelegd, waaraan minimaal moet worden voldaan. De provincie streeft daarbovenop naar een verbetering van de milieukwaliteiten en gewasbeschermingsmiddelen bij een ontwikkeling. Daarbij wordt een inspanning gevraagd van ondernemers.
Situaties met onvoldoende milieukwaliteit pakken we aan, door onder andere inspanningen op het gebied van geluidhinder en luchtkwaliteit, bodem- en grondwaterkwaliteit en beleid voor agrarische ontwikkelingen. Overigens hangt de verbetering van milieukwaliteit samen met de doelen voor duurzaamheid. De inzet van hernieuwbare energiebronnen en beperking van energiegebruik zijn namelijk minder belastend voor onder meer de luchtkwaliteit. De gemeente heeft in dat licht haar Milieubeleidsplan laten opvolgen door een Duurzaamheidsvisie, waarin de aspecten voor milieu en duurzaamheid geïntegreerd zijn.

SCHOON DRINKWATER

Schoon drinkwater is van levensbelang. Alle Nederlandse overheden, van rijk tot en met gemeenten, hebben een zorgplicht voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. In de gemeente Gennep liggen weliswaar geen waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden, maar hier stroomt wel de Maas. De Maas is een belangrijke bron voor de drinkwatervoorziening voor Zuidwest Nederland. In de zomer wordt een groot deel van het Maaswater ingenomen voor de drinkwatervoorziening. Hetzelfde geldt voor de Niers, die uitmondt in de Maas en waarvan het water uiteindelijk voor de drinkwatervoorziening wordt gebruikt.

SOORTEN EN LEEFGEBIEDEN OP PEIL HOUDEN

Afname van de biodiversiteit betekent een afname van een gezonde leefomgeving voor planten en dieren. Met internationale afspraken worden natuurgebieden, planten- en diersoorten beschermd. Gekoppelde natuurgebieden en gezonde milieukwaliteit dragen bij aan het op peil houden van de biodiversiteit.

De Wet Natuurbescherming gaat over het beschermen van soorten en gebieden om de biodiversiteit op peil te houden. Binnen Gennep zijn de St-Jansberg, de Zeldersche Driessen en de Maasduinen aangewezen als beschermd natuurgebied. Over de grens zijn het Reichswald en de Oeffelter Meent van belang. De provincie heeft het natuurnetwerk uitgebreid met het Niersdal en een deel van de uiterwaarden van de Maas. Ook andere groene gebieden kunnen betekenis hebben voor de instandhouding van diersoorten. Beschermde soorten zijn in het hele grondgebied van de gemeente aanwezig. Vanuit kaderstellende wetgeving heeft iedereen de plicht rekening te houden met dieren.

Rolstoelroute bord

Rolstoel pad

SPEERPUNTENKAART GENNEP

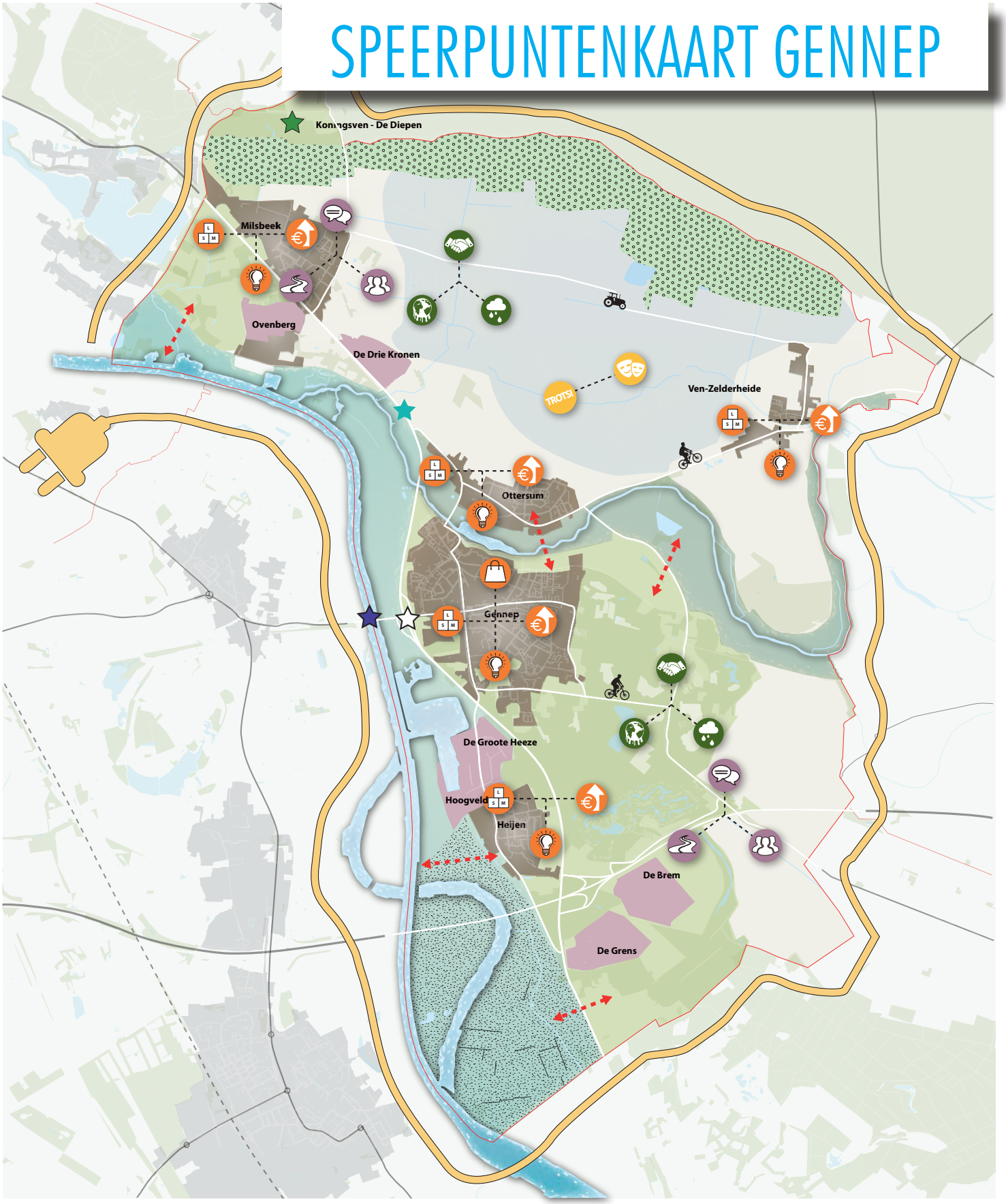

CULTUURRIJK

- Wij versterken de trots op de eigen identiteit en omgevingskwaliteit
- We zetten in op de versterking van de vrijetijdseconomie en zoeken naar koppelkansen bij water- en natuuropgaven

KRACHTIGE KERNEN

- We zetten in op een aanbod in wonen en voorzieningen die gericht is op alle doelgroepen
- We werken samen met inwoners aan een aantrekkelijke en toekomstbestendige omgeving
- We zetten in op een compact en bruisend kernwinkelgebied en voldoende winkelvoorzieningen in de kernen
- We bevorderen werkgelegenheid en ondernemerschap door een goed vestigingsklimaat en door ruimte te geven aan economische dragers

HOOG DROOG EN VEILIG

- Wij zijn verantwoordelijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en werken waar mogelijk samen met inwoners, ondernemers, organisaties en belangenpartijen om de leefomgeving
- We treffen voldoende voorzieningen voor zowel hoge waterstanden als perioden van droogte, zowel om het te voorkomen als om de negatieve gevolgen tegen te gaan
- We gaan aan het werk met de opgave om in 2050 energie neutraal te zijn en de uitstoot van CO_2 terug te dringen

MET ELKAAR VERBONDEN

- We willen samenwerken met inwoners aan een leefbare woonomgeving met voldoende voorzieningen
- De gemeente wil een transparante organisatie zijn met toegankelijke communicatie en een integrale aanpak'
- We zetten in op veilige wegen en duurzame vervoersmogelijkheden

WAT ZIJN DE SPEERPUNTEN VAN DE OMGEVINGSVISIE? 4

LEGENDA

- Maaswerken (MIRT)
- Verbeteren verkeersveiligheid N271
- Onderzoek fietsverbinding Maasbrug Gennep - Oeffelt
- Lob van Gennep
- Versterken Maasheggen
- Natte natuurzone
- Zichtbaar en beleefbaar water
- Duurzame vervoersmogelijkheden
- Gemeente Gennep energieneutraal in 2050
- Vitale en klimaatbestendige agrarische bedrijven
- Maas en Niers: werk en vertier in balans
- Versterking / beleving van karakteristieke landschappen en contrasten daartussen
- Natuurvriendelijke herinrichting beken

- Water
- Natuur en recreatiegebied Koningsven De Diepen
- Natuur
- Maasheggen
- Rivierduinen
- Infrastructuur
- Kernen
- Bedrijven

Samen willen we zorgen voor een aangename en gezonde leefomgeving in Gennep! Voor nu en in de toekomst. We benoemden in hoofdstuk 2 de belangrijkste gebiedswaarden van onze gemeente en beschreven wat onze kernen zo bijzonder maakt. Deze waarden behouden en versterken we, door samen te werken.

In dit hoofdstuk zetten we vier thema's met bijbehorende speerpunten op een rij. Deze thema´s komen voort uit de maatschappelijke opgaven, de beschrijving van onze identiteit en de bijeenkomsten met bewoners en belanghebbenden. Hiermee gaan we samen aan de slag.
De vier thema's zijn:

1. Cultuurrijk Gennep
2. Krachtige kernen, sterke werkgebieden
3. Hoog, droog en veilig Gennep
4. Sterke samenleving en (digitale) verbindingen

Alle speerpunten zijn uitgewerkt in een aantal concrete acties. Deze acties vindt u terug in het uitvoeringsprogramma in hoofdstuk 5.
Op de themakaarten staan met iconen waarden aangegeven. Deze geven een overzicht en zijn niet uitputtend en niet in alle gevallen gebonden aan een locatie.

Samen maken we Gennep!
Heeft u ook een plan of een idee dat kan bijdragen aan de toekomst van onze gemeente?

Bekijk hoe uw plan past binnen de speerpunten en ga erover in gesprek met de gemeente. Er liggen genoeg kansen.

Vanuit de gemeente dragen we graag ons steentje bij. Zo wordt onze visie werkelijkheid. En maken we Gennep samen nog mooier.

Cultuurrijk Gennep

'Parels aan de Maas'

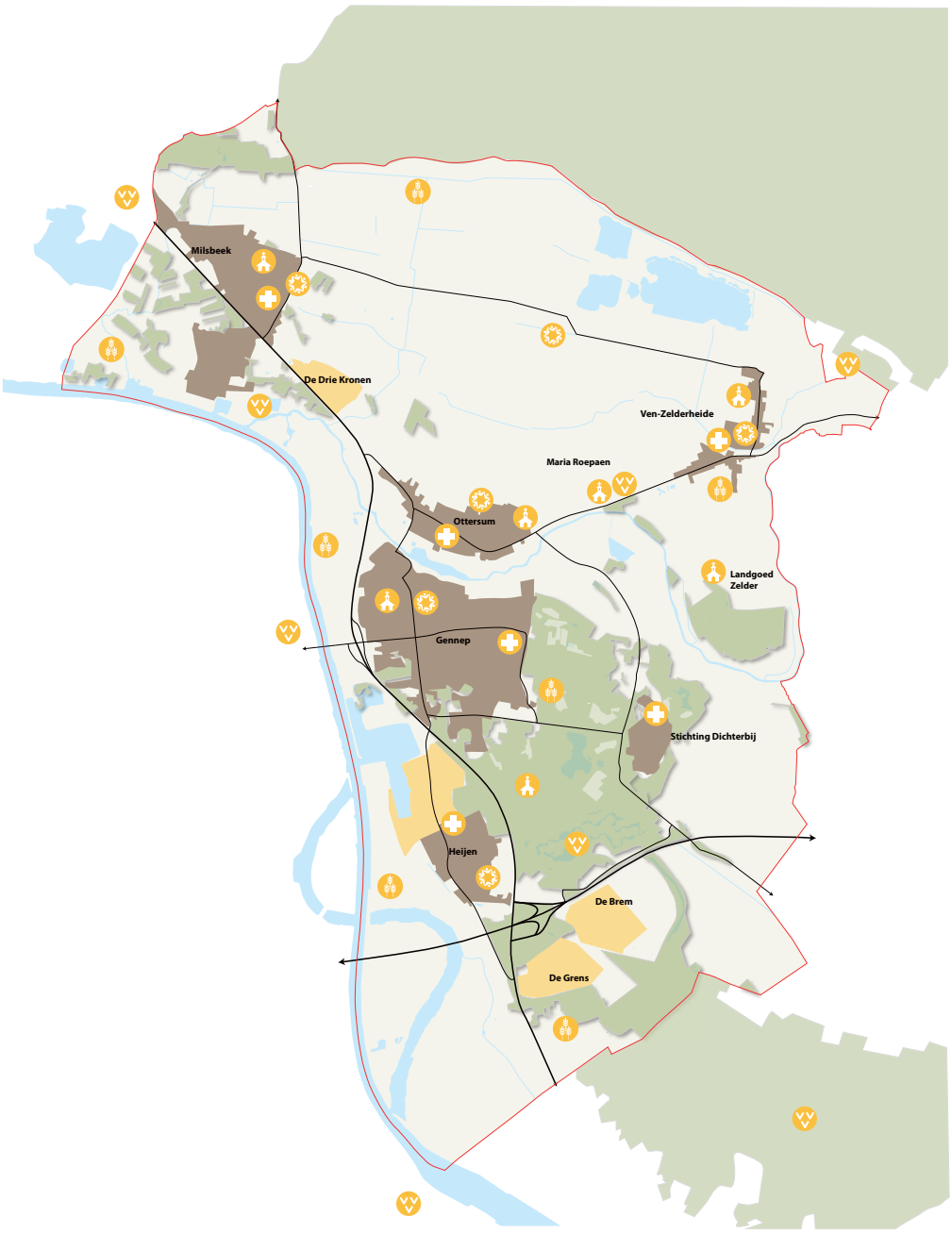

- Water
- Natuur
- Bedrijventerrein
- Woonkern
- Gemeentegrens
- Infrastructuur

- Aanwezigheid zorginstellingen
- Rijke cultuurhistorie
- Hechte gemeenschap
- Agrarisch karakter in het landelijk gebied
- Dag- en verblijfsrecreatie in en rondom de gemeente Gennep
- Landschappelijke kwaliteiten

4.1 SAMEN MAKEN WE GENNEP CULTUURRIJK

De omgeving en de inwoners vormen samen de basis voor de identiteit van Gennep. In deze omgevingsvisie laten we zien dat de identiteit van Gennep sterk verbonden is aan de verschillende gebieden. Ieder gebied heeft zijn eigen kernkwaliteiten. Dat wordt bepaald door onze natuurlijke omgeving, hoe we wonen, leven en werken, het toerisme en de plaatselijke cultuurhistorie. Samen zorgt dit voor een cultuurrijk Gennep!

We willen bereiken dat de Gennepenaar trots is op zijn eigen omgeving. De versterking van de lokale identiteit gaat samen met de verbetering van de kwaliteit van onze woon- en leefomgeving. En het kan een economische impuls geven aan Gennep. Bijvoorbeeld door toename van recreatie en toerisme en door promotie van lokale bedrijven en ondernemers.

De vele vrijwilligers en mantelzorgers zijn het cement van een sociale en goedlopende samenleving. Zij zetten kosteloos hun tijd en kennis in voor mensen, verenigingen en activiteiten. Gennep wil graag deze inwonerkracht behouden en vergroten.

BESTAAND BELEID; WAT DOEN WE AL?

- Structuurvisie Buitengebied - Borging Kwaliteitsmenu
- Programma Versterking Vrijetijdseconomie. De gemeente voert het programma uit en zorgt voor regelmatige aanvulling hiervan, waaronder Routeboek 'Versterking vrijetijdseconomie'
- Cultuurhistorische waardenkaart (van provincie Limburg, lopend traject, waar de gemeente op aan wil sluiten)
- Landschapsontwikkelingsplan
- Regionaal ruimtelijk kwaliteitskader
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning: aandacht voor inwonerskracht, bijvoorbeeld door het project ´Accent op ieders talent´ in Gennep-West. Ook faciliteert de gemeente in elke kern een dorpsondersteuner.

SPEERPUNTEN, WAT GAAN WE DOEN?

1. Wij versterken de trots op de bijzondere waarden. We zetten ons in voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, natuur- en gebiedswaarden

- Opstellen van een Deltaplan Trots:
  - o Aandacht voor en voorlichting over onze identiteit en waarden
  - o Uitvoeren van het Programma 'Versterking vrijetijdseconomie' en het daaraan gekoppelde routeboek
  - o Bij ruimtelijke initiatieven stellen we de voor waarde dat deze aansluiten bij de aanwezige gebiedswaarden
  - o Afwegingskader opstellen voor nieuwe plannen en ideeën. De cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten vormen het vertrekpunt
- Aansluiten bij het regionaal ruimtelijk kwaliteitskader
- Inzetten op de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Zo versterken we de herkenbaarheid en samenhang van ons grondgebied en promoten we het onderscheidende karakter van onze gemeente
- Vernieuwen van ruimtelijk kwaliteitsbeleid voor de kernen samen met de inwoners
- Herinrichtingsprojecten van pleinen en andere openbare voorzieningen oppakken. De eigen identiteit en trots op de eigen leefomgeving wordt versterkt
- Versterken van de mogelijkheden voor natuurbeleving:
  - o Meer voorlichting over onze natuurkwaliteiten
  - o Bij ruimtelijke projecten zoeken naar mogelijkheden voor natuurontwikkeling en we geven hierover informatie
  - o Aansluiten bij projecten zoals Operatie Steen- breek of Groene stad

2. We zetten in op de versterking van de vrijetijdseconomie en zoeken naar koppelkansen bij water- en natuuropgaven:

- Aansluiting zoeken bij het Programma Versterking Vrijetijdseconomie op water- en natuuropgaven, waaronder:
  - o Versterking van de natuur- en landschappelijke kwaliteiten van het bekenstelsel
  - o Recreatieve toegankelijkheid uitbreiden van de Maas en de Niers
- Landschapsontwikkeling en versterking van onze vrijetijdseconomie in combinatie met de verschillende projecten voor de verbetering van de waterveiligheid
- Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de dag- en verblijfsrecreatie
- Verbetering van de routestructuren en publieke informatievoorzieningen en samenwerking met omliggende gebieden

Krachtig Gennep

'wonen, werken en leven'

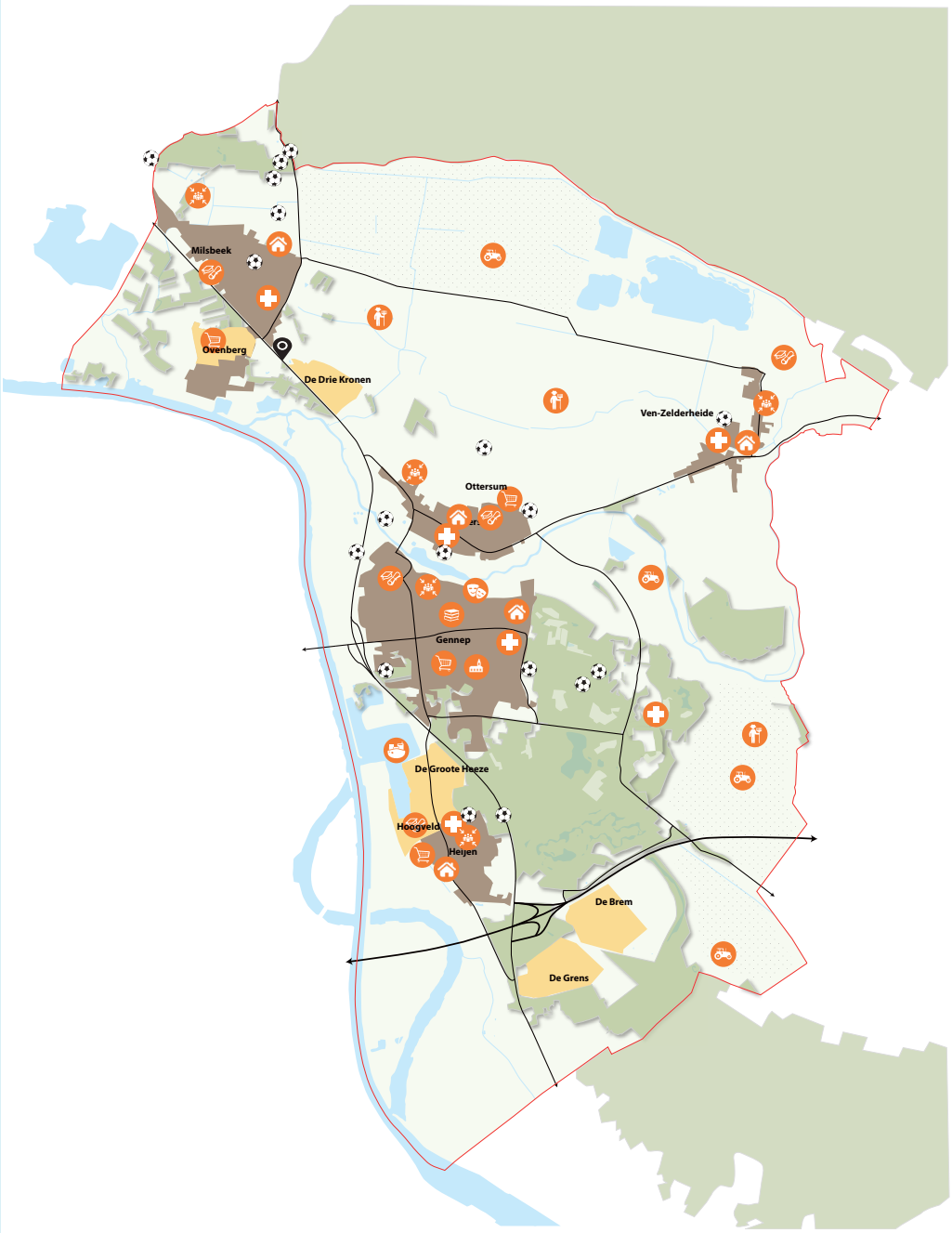

Legenda

- Water
- Natuur
- Landbouw
- Bedrijventerrein
- Woonkern
- Gemeentegrens
- Infrastructuur

Waarden

- Historie
- Dorps en kleinschalig karakter
- Sportvereniging divers
- Pica Mare
- voorzieningenniveau voor iedereen
- Gemeenschapshuis
- Basisonderwijs
- Middelbare school
- Binnenhaven
- Agrarische sector
- Aanwezigheid zorginstellingen
- Agrarisch vitale sector

4.2 SAMEN MAKEN WE KRACHTIGE KERNEN EN VITALE BEDRIJVIGHEID

We willen doorlopend werken aan een goed woon- en leefklimaat om aantrekkelijk te blijven voor iedereen. Een goede balans tussen het aanbod in wonen, werken, recreatie, winkels en andere voorzieningen. Dit biedt kansen voor de inrichting van de publieke ruimte. Samen blijven we werken aan een vitale binnenstad. Ook in andere kernen dienen de winkelvoorzieningen op peil te blijven.

We willen flexibiliteit, maatwerk en ruimte voor ontwikkeling en innovatie bieden aan ondernemers. Functies en gebruik zijn daarbij in balans met de bestaande omgevingskwaliteiten. We dagen de ondernemers uit om hier actief aan bij te dragen. Samen maken we Gennep, nietwaar?

BESTAAND BELEID; WAT DOEN WE AL?

- Dorpsontwikkelingsplannen
- Woonvisie: inzet op levensloopbestendige en kleine wooneenheden
- Flexibiliteit en maatwerkoplossingen
- Voorzieningenplannen van de kernen: in alle kernen een ontmoetingsruimte
- Spelen en ontmoeten in de openbare ruimte
- Regionale visie Land- en Tuinbouw.

SPEERPUNTEN, WAT GAAN WE DOEN?

1. We zetten in op een aanbod in wonen en voorzieningen die gericht is op alle doelgroepen:

- Stimuleren van doorstroming in de woningvoorraad en inzetten op kleinere (levensloopbestendige) wooneenheden. We werken daarvoor samen met inwoners, dorpsraden, woningcorporaties en de Regio Noord-Limburg
- Opstellen van plan van aanpak voor het binden van de jeugd aan de gemeente, met actieve betrokkenheid van dorps- en wijkraden, verenigingen en jeugd
- Inrichten van ontmoetingsruimten en openbare ruimte met voorzieningen voor zowel jong als oud.
- Stimuleren van activiteiten die gericht zijn op het betrekken en samenbrengen van diverse doelgroepen en integraal onderdeel uitmaken van de lokale samenleving
- Inzetten op een balans en menging van wonen, werken en voorzieningen, waarbij wordt aangesloten op alle doelgroepen
- Voor het ontwikkelen van projecten wordt aangesloten op de voorzieningenplannen.
- Afstemmen van onze woningvoorraad op de langer zelfstandig wonende burgers
- Zorgen dat de fysieke veiligheid van kwetsbare groepen geborgd is

2. We zetten in op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving.

- Rekening houden met de behoeften van de verschillende doelgroepen (jeugd, ouderen, mensen met een beperking) in de publieke ruimte
- We zetten mogelijkheden voor co-creatie in.
- In de publieke ruimte inzetten op voldoende (sociale en fysieke) veiligheid
- Mogelijkheden benutten voor klimaatadaptatie en hittestress tegengaan in de publieke ruimte
- Onderzoeken hoe we in de openbare ruimte meer kunnen uitdagen tot bewegen. Inzetten op een toename van fiets- en wandelmogelijkheden en een toename van groen en water

3. We zetten in op een compact en bruisend kernwinkelgebied en voldoende winkelvoorzieningen in de kernen:

- Doorgaan met de huidige aanpak om samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden te werken aan een aantrekkelijk en compact kernwinkelgebied van Gennep
- Inzetten op samenwerking en nieuwe initiatieven in de kernen met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden om een aantrekkelijke mix van wonen, werken, winkels, horeca e.d. te realiseren

4. We bevorderen werkgelegenheid en ondernemerschap door een goed vestigingsklimaat en door ruimte te geven aan economische dragers:

- Meer ruimte bieden aan ondernemers en daarom inzetten op maatwerk en het bieden van meer flexibiliteit
- Inzetten op een vitale agrarische sector en samen met de agrarische sector maatregelen opstellen. Daarbij sluiten we aan bij de regionale visie Land- en Tuinbouw
- Opstellen van een bedrijventerreinenvisie om de kwaliteit en toekomstwaarde van de bedrijventerreinen te versterken
- Ontwikkelen van een arbeidsmarktvisie om de goede werking van de arbeidsmarkt te bevorderen en de gemeentelijke rol hierin te verstevigen
- In de triple helix aandacht voor levenslang leren (waaronder om- en herscholing) en bevordering van een fitte beroepsbevolking
- Uitbouwen van de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, onder meer met het oog op de doelgroepen jeugd, mensen met afstand tot arbeidsmarkt en arbeidsmigranten

Hoog, droog en veilig Gennep

'De groene levensader van Gennep'

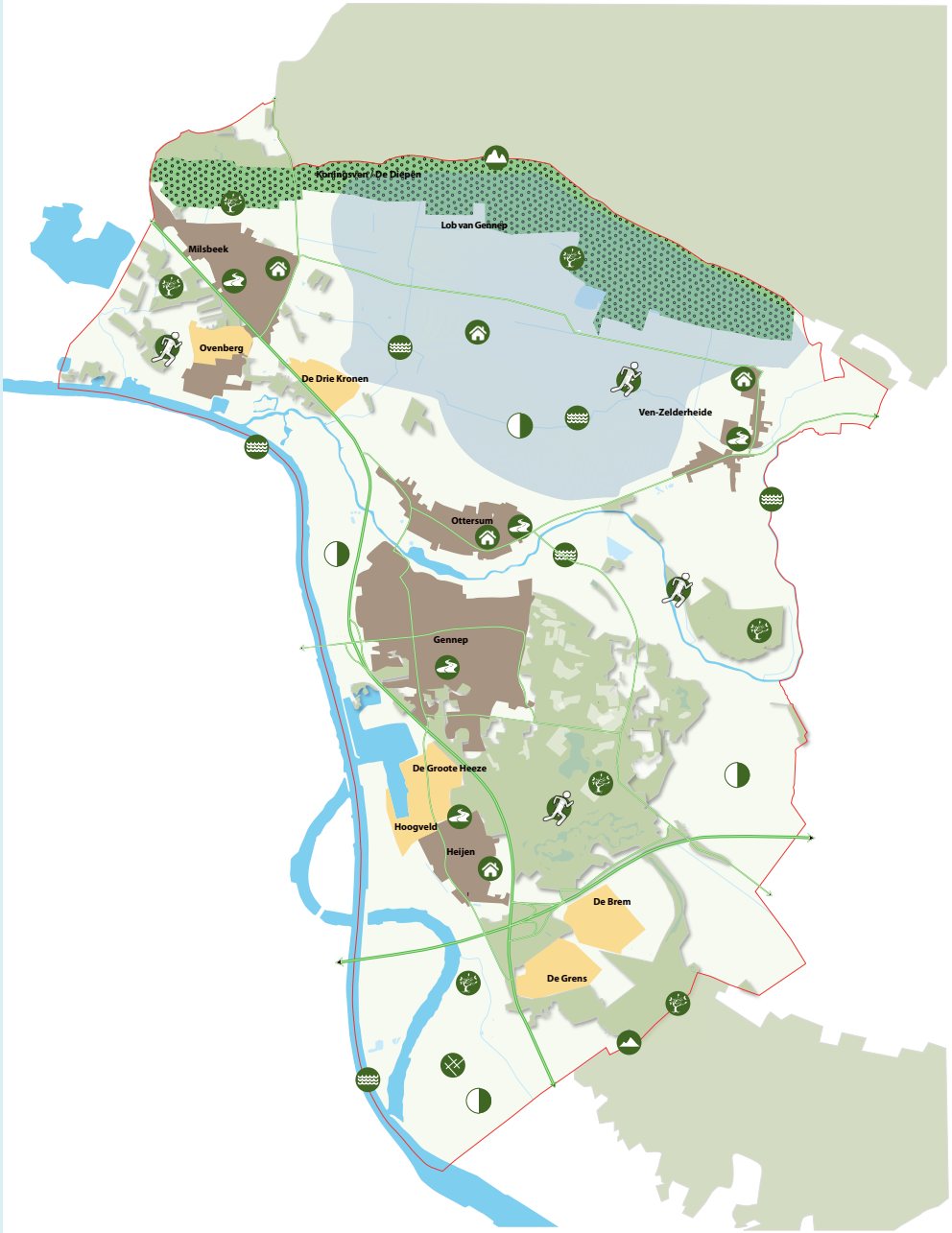

Legenda

- Water
- Natuur
- Bedrijventerrein
- Woonkern
- Gemeentegrens
- Lob van Gennep
- Natte natuurzone
- Infrastructuur

Waarden

- Veilige (energieneutrale) woonomgeving met wandel- en fietsstraten
- Afwisseling open/besloten gebieden
- Watersysteem: Maas, Niers en beeklopen
- Landelijk wonen
- Natuurgebieden en geomorfologie
- Ruimte om te bewegen
- Stuwwal
- Rivierduinen
- Maasheggen

4.3 SAMEN MAKEN WE EEN HOOG, DROOG EN VEILIG GENNEP

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een duurzame, veilige en gezonde omgeving. De gemeente heeft een voortrekkersrol op het gebied van de klimaat- en energietransitie. Het overgaan op volledig duurzame energiebronnen vraagt om maatregelen en aanpassing van onze fysieke leefomgeving. We moeten hierin samenwerken met andere partijen, overheden, organisaties, ondernemers en inwoners. De gemeente geeft ruimte voor initiatieven die bijdragen aan deze transitieopgaven. Uiteindelijk is iedereen verantwoordelijk om binnen de eigen mogelijkheden een bijdrage te leveren aan de klimaat- en energieopgave.

Een gezonde en veilige leefomgeving draagt bij aan het welbevinden en de gezondheid van de burgers. De gemeente is verantwoordelijk voor de basiskwaliteit op het gebied van geluid, geur, fijnstof en andere milieuaspecten. Daarnaast werken we aan een sociale en fysieke leefomgeving die gezondheid stimuleert en veiligheid garandeert. Natuurlijk willen we ook droge voeten houden. Een deel van onze gemeente ligt 'hoog en droog', maar er zijn ook lager gelegen delen. Samen met de rijks- en provinciale overheid en het waterschap zorgen we voor waterveiligheid.

BESTAAND BELEID; WAT DOEN WE AL?

- MIRT-project Lob van Gennep
- Maaswerken: de primaire dijken op een beschermingsniveau te brengen van 1:250
- De Langetermijn Ambitie Grote Rivieren (LTAR)
- Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)
- Duurzaamheidsvisie
- Afkoppelsubsidie voor hemelwater

SPEERPUNTEN, WAT GAAN WE DOEN?

1. Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor een gezonde, veilige leefomgeving en werken samen met inwoners, ondernemers, organisaties en belangenpartijen:

- Versterken van de bewustwording en samenwerking door middel van co-creatie
- Bij waterveiligheidsprojecten actief zoeken naar kansen voor natuur- en landschapsontwikkeling en de vrijetijdseconomie
- Bij nieuwe ontwikkelingen wordt het aspect veiligheid vanaf het begin meegenomen. Belangrijke veiligheidsprincipes zijn:
  - o afstand tot risico's vergroot de veiligheid
  - o bouwwerken en omgeving bieden bescherming
  - o snel en effectief optreden van hulpdiensten is mogelijk
  - o mensen zijn bekend met risico's en instaat zich zelf in veiligheid te brengen
- Het onderzoek naar knelpunten op het gebied van luchtkwaliteit, trillinghinder, leefbaarheid en verkeersveiligheid is afgerond. We gaan aan de slag met de uitkomsten hiervan
- Koesteren en versterken van onze bos- en heidegebieden als belangrijke CO2 buffer en producent van zuurstof door de 'groene longen'
- Aandacht voor schoon water en een schone ondergrond

2. We treffen voldoende voorzieningen voor zowel hoge waterstanden als perioden van droogte. We richten ons daarbij op het voorkomen hiervan en het tegengaan van de negatieve gevolgen:

- Onderzoeken welke problematieken Gennep kent op het vlak van wateroverlast en droogte
- Uitzoeken welke maatregelen voor wateroverlast en droogte passend zijn
- De gemeentelijke organisatie toerusten om duurzaamheidsvraagstukken integraal te kunnen oppakken.
- Een duurzame benadering verplicht stellen bij nieuwe ruimtelijke initiatieven
- Inzetten op het verder ontkoppelen van regenwateraffvoer via het riool
- Stimuleren (agrarische) ondernemers om de bedrijfsvoeringklimaatbestendiger te maken

3. We gaan aan het werk met de opgave om in 2050 energieneutraal te zijn en de uitstoot van CO2 terug te dringen en in 2030 49% minder broeikasgassen uit te stoten:

- Onderzoeken van locatiekansen voor grootschalige duurzame energieopwekking in de hele gemeente, waarbij de landschappelijke kwaliteit als randvoorwaarde geldt
- Inzetten op samenwerking met andere gemeenten om deze opgave te kunnen halen
- Samen werken aan deze opgave met inwoners en ondernemers en daarmee de bewustwording vergroten
- Onderzoeken welke gemeentelijke gebouwen groot effect hebben op CO2-uitstoot, en deze uitstoot terugdringen. We stimuleren ook grote bedrijven te werken aan de afname van CO2-uitstoot
- Aansporen van bedrijven om op daken van hun vastgoed zonnepanelen te plaatsen
- Informeren particulieren over de mogelijkheden op het gebied van energiebesparing, vermindering van CO2-uitstoot en duurzame energiebronnen
- Mogelijkheden onderzoeken voor subsidie
- Initiatiefnemers faciliteren en stimuleren om duurzaamheid en energietransitie integraal mee te nemen bij hun plannen en ideeën
- Inzetten op een aardgasvrije gemeente

Gennep met elkaar verbonden

'In samenleving en (digitaal) netwerk'

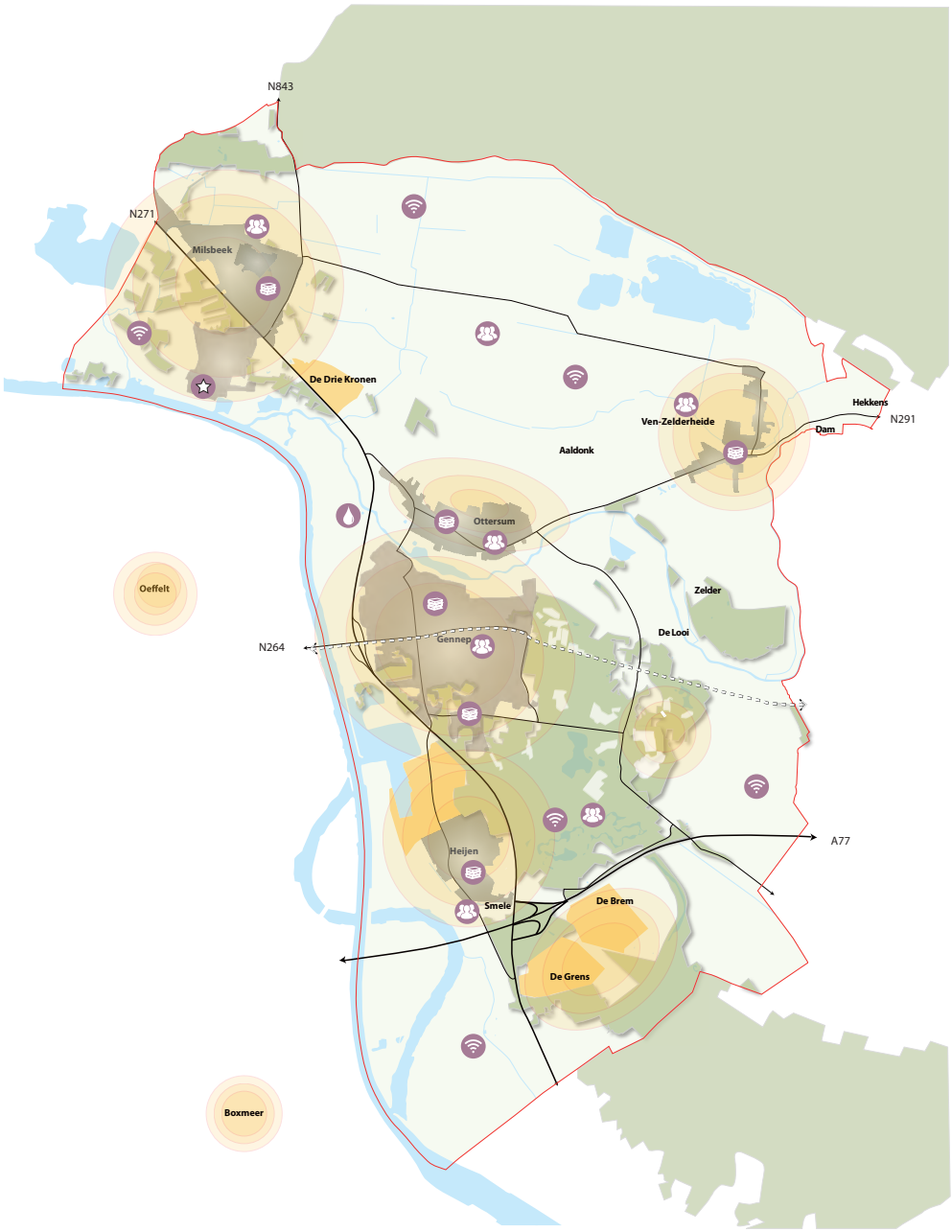

Legenda

- Verbinding
- Water
- Natuur
- Bedrijventerrein
- Woonkern
- Gemeentegrens
- Infrastructuur
- Duits lijntje

Waarden

- Relatie omliggende gemeenten
- Digitale verbindingen (Snel internet)
- DOP's
- Levendige dorpen en wijken
- Participatie
- Steenfabriek
- Riool zuiveringsinstallatie

4.4 SAMEN MAKEN WE DE SAMENLEVING EN (DIGITALE) VERBINDINGEN STERKER

De kracht van Gennep zit in de onderlinge verbondenheid en betrokkenheid, het verenigingsleven en de lokale cultuur. We zien dat in een hechte sociale gemeenschap de betrokkenheid op de eigen leefomgeving groot is. De gemeente geeft ruimte aan initiatieven die bijdragen aan de verbetering van de sociale of fysieke leefomgeving. Daarbij hanteren we het liefste een 'ja, mits' houding. Zo willen we dat plannen of ideeën voldoende draagvlak vanuit de omgeving hebben. Verder willen we de lokale gemeenschap betrekken bij keuzes over de eigen leefomgeving. Dan is een open houding en heldere communicatie belangrijk.

Gennep ligt in de luwte tussen de Maas en de Duitse grens. Vanuit deze luwte staat de gemeente in verbinding met haar omgeving via wegen. De gemeente wil deze verbindingen versterken, waarbij we streven naar een veilige en duurzame invulling van verkeer en vervoer.

BESTAAND BELEID; WAT DOEN WE AL?

- Dorpsontwikkelingsplannen / voorzieningenplannen
- Faciliteren bewonersinitiatieven
- Bestaande samenwerkingsverbanden: Dynamic Borders, Regiovisie BGMM, grensinfopunt, stagebureau.
- Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
- Trendsportal

SPEERPUNTEN, WAT GAAN WE DOEN?

1. We willen samenwerken met inwoners aan een leefbare woonomgeving met voldoende voorzieningen.

- We betrekken inwoners, ondernemers, organisatie en belanghebbenden om samen keuzes te maken op weg naar een aantrekkelijke, toekomstbestendige woon- en leefomgeving. (inclusief aandacht voor sportieve ruimte)
- We bevorderen vrijwilligerswerk en een vitale gemeenschap
- We intensiveren de samenwerking met dorp- en wijksraden om afspraken per kern te maken over de uitvoering van de voorzieningenplannen/ dorpsontwikkelingsplannen
- De gemeente wil zich positiever opstellen ten opzichte van actieve inwoners
- We ondersteunen de ontwikkeling van digitale ontsluiting door snel internet in de hele gemeente

2. De gemeente zet stappen om een transparante organisatie te zijn met toegankelijke communicatie en een integrale aanpak:

- Verbetering aanbrengen in de afhandeling van initiatieven. Vanuit een ja,mits-houding!
- Een leidraad opstellen voor burger- en overheidsparticipatie, waarbij ook aandacht is voor het feit dat we inwoners niet willen overvragen
- Voortzetten van het gemeentelijke cultuurtraject ´De gemeente dat ben ik´ om meer integraal te werken en signalen vanuit de samenleving beter te kunnen oppakken
- Via verschillende sporen werken aan duidelijke taal en aansprekende communicatie richting inwoners

3. We zetten in op veilige en gezonde wegen en duurzame vervoersmogelijkheden.

- Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Duurzame mobiliteit en Trendsportal
- Stimuleren elektrisch rijden door laadpalen te verstrekken in de openbare ruimte
- Duurzaam deelvervoer beschikbaar maken voor inwoners en bedrijven
- Streven naar 0 ernstige verkeersslachtoffers in Gennep, door in te zetten op zowel infrastructuur als gedragsverandering
- Onderzoeken van mogelijkheid voor een snelfietsroute richting Nijmegen
- Samen met de provincies Noord-Brabant en Limburg en de gemeente Boxmeer een haalbaarheidsonderzoek uitvoeren naar het verbreden van de fietsverbinding op de Maasbrug tussen de stad Gennep en Oeffelt
- Onderzoeken van de mogelijkheden voor het verbeteren van de verkeersveiligheid van de N291 (Kleefseweg)
- Stimuleren fietsgebruik, reconstructie N271 en verkeersproblematiek Zwarteweg

hen geproduceerd
pstokken etc.
waterrad voor
verzorgd door een
er brand in de ka-
achines aandreef, werd
ectrische aandrijving.Tot
in 1982, werden er meu-
op de plek waar Perolles ook
ed kijkt, is te zien dat het pand
ng heeft gekregen en dat na de
cht hellende dak is verwijderd.
an het gebouw is daarmee helaas
je verder, dan zie je dat er in Gen-
d is, maar tegelijkertijd blijft dit een
punt.
an de Gennepermolen zijn nu delen van
gebracht naar werkelijke grootte.
dat je de sporen van het waterrad en de
ngen nog kunt zien in het onderste deel
ebouw. Steinmann verschijnt weer in de deur-
Loeffen staat er weer met zijn voorhamer.
de maat van de radconstructie is herkenbaar.
aar 1899 en het heden lopen even synchroon; de
ntkoombaar voortschrijdende tijd wordt voelbaar.

DE UITVOERING: SAMEN MAKEN WE DEZE VISIE REALITEIT 5

U heeft een plan. Hoe zorgen we er samen voor dat dit gerealiseerd kan worden en tegelijkertijd bijdraagt aan de versterking van onze gemeente?
In dit hoofdstuk hebben we een proceswijzer opgenomen (paragraaf 5.1) die dit stap voor stap uitlegt.

Daarna volgt het uitvoeringsschema waarin de acties zijn aangegeven en wat de rol van de gemeente is. De acties zijn ingedeeld naar de speerpunten per thema (zoals eerder benoemd in hoofdstuk 4). Het uitvoerings-programma staat in paragraaf 5.2.

Als gemeente werken we in projecten graag met co-creatie. Hoe dit in zijn werk gaat leggen we uit in paragraaf 5.3.

Tot slot gaan wij in op de vraag of voor het opstellen van deze Omgevingsvisie een milieueffectrapportage (m.e.r.) nodig is (paragraaf 5.4).

5.1 PROCESWIJZER

Heeft u een plan of een idee, dat u wilt realiseren in de gemeente Gennep? Met deze proceswijzer helpen we u op weg.

Plannen zijn er in vele soorten en maten. Bij het bouwen van een tuinhuis of een dakkapel kunt u meestal eenvoudig in het omgevings- of bestemmingsplan lezen waaraan uw plan moet voldoen en hoe u de aanvraag kan indienen. Grotere en complexe plannen met directe gevolgen voor de omgeving, passen vaak niet in het omgevings- of bestemmingsplan. Dan is meer voorbereiding nodig. Dat is nodig voor de beoordeling van uw plan door de gemeente. En om steun te krijgen van de naaste omgeving.

Deze proceswijzer helpt u stap voor stap bij het formuleren en uitwerken van een plan, dat niet direct in het omgevings- of bestemmingsplan past.

Samen maken we Gennep!
Hoe verloopt het proces om te komen tot een goed plan? Dat staat in deze proceswijzer.
Zo komen we samen tot een haalbaar en compleet plan.

Proceswijzer Omgevingsvisie Gennep
1. Plan of idee?
Neem contact op met de gemeente
2. Past het bij de versterking van de identiteit van Gennep?
3. Waar wilt u uw plan realiseren?
4. Sluit het aan bij de ontwikkelingen van de speerpunten?
5. Zijn er nog andere ontwikkelingen die nog invloed hebben op uw plan?
6. Wat vindt de omgeving van uw plan?
7. Maak een concept plan.
8. Dien uw plan in bij de gemeente
9. De gemeente weegt af en adviseert.

STAP	TOELICHTING	MEER INFORMATIE
1. U heeft een plan. Neem contact op met de gemeente voor een oriënterend gesprek.	U bent zelf aan zet om uw plan uit te werken. De gemeente ondersteunt graag. We kunnen bijvoorbeeld aangeven wat we nodig hebben om uw plan goed te kunnen beoordelen. Zo komt u niet voor verrassingen te staan.	´Poort van Gennep´ Tel. 0485-494141 e-mail: gemeente@gennep.nl
2. Ga na: kan uw plan de identiteit van gemeente Gennep versterken? Dan maakt het grotere kans.	Een plan moet passen bij de identiteit, de cultuurhistorie en het landschap van onze gemeente. En waar mogelijk, moet het versterken! Het is dus de moeite waard hier aandacht aan te besteden.	Lees meer over de identiteit van Gennep in hoofdstuk 2.
3. Bepaal: waar wilt u uw plan realiseren? Kan uw plan een impuls geven aan de kwaliteiten van dit gebied?	Elk gebied in gemeente Gennep heeft eigen kwaliteiten. Vaak zijn er kansen om een gebied verder te ontwikkelen. De gemeente gaat er vanuit dat elk plan de kwaliteit van een gebied moet versterken.	Bekijk de kaarten met deelgebieden en de kernen in paragraaf 2.2 en 2.3. Bekijk ook of uw plan past binnen de uitgangspunten van het Gemeentelijk kwaliteitsmenu (zie Hoofdstuk 6 en Bijlage 1).
4. Versterk: draagt uw plan bij aan de ontwikkeling van de speerpunten van de gemeente Gennep?	Onze speerpunten vallen onder vier thema's: • Cultuurrijk Gennep; • Krachtig Gennep; • Hoog, droog en veilig Gennep; • Gennep met elkaar verbonden.	Lees hoofdstuk 4 met de speerpunten van de omgevingsvisie.
5. Check: zijn er nog andere ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op uw plan? Of waaraan uw plan een bijdrage kan leveren?	De komende jaren komen er diverse ontwikkelingen op ons af. Ze zijn beschreven in deze visie. Ook zijn er provinciale en landelijke regels waarmee we rekening moeten houden. Onderzoek of meervoudig ruimtegebruik kansen biedt.	"Onderzoek of meervoudig ruimtegebruik kansen biedt" Hierover leest u meer in hoofdstuk 3.
6.Betrek de omgeving bij uw plan. Wat vindt men ervan? Welke partijen moet u verder betrekken (bijvoorbeeld waterschap, provincie e.d.)?	Om de kans van slagen te vergroten, doet u er goed aan in een vroeg stadium andere partijen te betrekken bij uw plan. Denk aan omwonenden en anderen die gevolgen kunnen ervaren. Misschien kunt u samenwerken waardoor uw plan nog beter wordt? Participatie is een belangrijk aspect, de gemeente neemt dit mee bij de beoordeling van uw plan.	Vergeet geen verslag te maken van uw participatietraject. In paragraaf 5.3 leest u meer over co-creatie.
7. Maak een concept-plan.	Als uw plan kan bijdragen aan de bovengenoemde thema's, werk dan een concept-plan uit. Verwerk de bevindingen uit de voorgaande stappen in uw plan.	
8. Dien het concept-plan in bij de gemeente.	Voeg bij het plan een verslag toe van alle acties die u heeft ondernomen met de resultaten daarvan.	
9. De gemeente weegt af en adviseert.	De gemeente beoordeelt uw plan op basis van de omgevingsvisie en andere wet- en regelgeving. Als er aanpassing nodig is, gaan we met u in gesprek. Ook adviseren we u over de verdere procedure die nodig is om uw plan te realiseren.	

5.2 UITVOERINGSPROGRAMMA

In het uitvoeringsschema is een indeling gebruikt om de rol van de gemeente duidelijk te maken. Deze kan:

• Attenderen: we brengen iets onder de aandacht van andere overheden, van ondernemers of van maatschappelijke organisaties.

• Mobiliseren: we brengen verschillende partijen met elkaar in contact om initiatieven te verbinden.

• Trekken: we zijn kartrekker bij een initiatief waar meerdere partijen bij betrokken zijn.

• Uitvoeren: we voeren uit (na dialoog met de omgeving) en zijn eindverantwoordelijk.

In de laatste kolom van het schema is aangegeven of de geschetste kernopgave op korte, middellange of lange termijn wordt opgepakt.

• Korte termijn: Binnen nu en 5 jaar
• Middellange termijn: 5- 10 jaar
• Lange termijn: 10 jaar en verder

Het uitvoeringsprogramma wordt een levende lijst die we aanpassen als daar aanleiding voor is. Dat betekent dat de acties en termijnen kunnen veranderen.

Het uitvoeringsprogramma op de volgende bladzijden willen wij samen met onze inwoners, ondernemers en andere stakeholders uitvoeren. Het betreft daarom geen resultaatsverplichtingen van de gemeente maar inspanningsverplichtingen. Als gevolg van voortschrijdend inzicht kan de prioriteit van bepaalde acties veranderen.

SPEERPUNTEN SAMEN MAKEN WE GENNEP CULTUURRIJK	ACTIES	ROL GEMEENTE	PLANNING	TIJDSDUUR
Wij versterken de trots op de bijzondere waarden. We zetten ons in voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, natuur- en gebiedswaarden (de omgevingskwaliteit).	We stellen een Deltaplan trots op: • voorlichting over de eigen identiteit en waarden; • ook de andere kant van Gennep laten zien: krachtig en strijdvaardig.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	De cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten vormen het vertrekpunt en afwegingskader voor nieuwe plannen en ideeën.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	We zetten in op een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit om de herkenbaarheid en samenhang van ons grondgebied te versterken en het onderscheidende karakter van Gennep te kunnen promoten.	Trekken	Middellang	5 - 10 jaar
	Herinrichtingsprojecten van pleinen en andere openbare voorzieningen worden opgepakt vanuit de gedachte de eigen identiteit en trots op de eigen leefomgeving te versterken.	Attenderen	Continu	Continu
	We versterken de mogelijkheden voor natuurbeleving: • meer voorlichting over onze natuurkwaliteiten; • natuurontwikkeling koppelen aan projecten; • aansluiten bij projecten zoals Operatie Steen breek of Groene stad.	Uitvoeren / mobiliseren	Middellang	5 - 10 jaar
We zetten in op de versterking van de vrije tijdseconomie en zoeken naar koppelkansen bij water- en natuuropgaven.	We gaan door met de uitwerking en versterking van het routeboek Versterking vrijetijdseconomie en zoeken aanknopingspunten om het ‘verhaal van Gennep’ te vertellen om zo de trots te versterken.	Trekken / mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	We voeren het Programma Versterking Vrijetijds economie uit en zoeken aansluiting op water- en natuuropgaven, waaronder: • versterken van natuur- en landschappelijke kwaliteiten van het bekenstelsel; • de Maas en de Niers toegankelijk maken voor recreatief gebruik.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	We zetten in op een kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de dag- en verblijfsrecreatie.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	We zetten in op een verbetering van de route structuren en publieke informatievoorzieningen en zoeken de samenwerking met omliggende gebieden	Mobiliseren	Middellang	5 - 10 jaar

SPEERPUNTEN SAMEN MAKEN WE KRACHTIGE KERNEN EN VITALE BEDRIJVIGHEID	ACTIES	ROL GEMEENTE	PLANNING	TIJDSDUUR
We zetten in op een aanbod in wonen en voorzieningen die gericht is op alle doelgroepen.	• We stellen met actieve betrokkenheid van de jeugd een plan van aanpak op voor het binden van de jeugd aan de gemeente.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• We richten onze ontmoetingsruimten en openbare ruimte in met voorzieningen voor zowel jng als oud.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We stimuleren activiteiten van organisaties en verenigingen die gericht zijn op het betrekken en samenbrengen van diverse doelgroepen.	Attenderen	Kort	2 - 5 jaar
	•We zetten in op een balans en menging van wonen, werken en voorzieningen, waarbij wordt aangesloten op zowel jong als oud.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
We zetten in op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving	• We houden in de publieke ruimte rekening met de behoeften van de verschillende doelgroepen (jeugd, ouderen).	Trekken	Kort	2- 5 jaar
	• In de publieke ruimte zetten we in op voldoende (sociale) veiligheid.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We zoeken naar mogelijkheden voor klimaatadaptatie en tegengaan hittestress in de publieke ruimte.	Trekken	Middellang	5 - 10 jaar
	• We willen onderzoeken hoe we de openbare ruimte uitnodigend tot bewegen kunnen inrichten. We zetten in op een toename van fiets- en wandelmogelijkheden en een toename van groen en water.	Trekken	Middellang	5 - 10 jaar
We zetten in op een compact en bruisend kernwinkelgebied en voldoende winkelvoorzieningen in de kernen.	• We gaan door met de huidige aanpak om met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden te werken aan een aantrekkelijke compacte binnenstad van Gennep.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• In de kernen werken we samen met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden aan een aantrekkelijke mix van wonen, werken, winkels, horeca e.d.	Attenderen / mobiliseren	Middellang	5 - 10 jaar
We bevorderen werkgelegenheid en ondernemerschap door een goed vestigingsklimaat en door ruimte te geven aan economische dragers.	• We zetten in op een vitale agrarische sector en willen hiervoor samen met de agrarische sector maatregelen opstellen.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We stellen een bedrijventerreinenvisie op om de kwaliteit en toekomstwaarde van de bedrijventerreinen te versterken.	Uitvoeren	Middellang	5 - 10 jaar
	• We ontwikkelen een arbeidsmarktvisie om de goede werking van de arbeidsmarkt te bevorderen en de gemeentelijke rol hierin te verstevigen.	Uitvoeren	Middellang	5 - 10 jaar
	• In de triple helix aandacht voor levenslang leren (waaronder om- en herscholing) en bevordering van een fitte beroepsbevolking	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• We bouwen de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs uit, onder meer met het oog op de doelgroepen jeugd, mensen met afstand tot arbeidsmarkt en arbeidsmigranten.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar

SPEERPUNTEN SAMEN MAKEN WE EEN HOOG DROOG EN VEILIG GENNEP	ACTIES	TREKKER	PLANNING	TIJDSDUUR
Wij zijn verantwoordelijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en werken waar mogelijk samen met inwoners, ondernemers, organisaties en belangenpartijen om de leefomgeving.	• We versterken de bewustwording en samenwerking door middel van co-creatie.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• Bij waterveiligheidsprojecten zoeken we actief naar kansen voor natuur- en landschapsontwikkeling en de vrije tijdseconomie.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• Bij nieuwe ontwikkelingen dient het aspect veiligheid vanaf het begin meegenomen te worden. Belangrijke veiligheidsprincipes zijn: voldoende afstand tot o.a. wegen en gasleidingen, veilige gebouwen en toegankelijkheid voor hulpdiensten.	Attenderen	Kort	2 - 5 jaar
	• We zetten het ingezette onderzoek naar knelpunten op het gebied van luchtkwaliteit, trillinghinder, leef baarheid en verkeersveiligheid voort en gaan aan de slag met de uitkomsten hiervan.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We koesteren en versterken onze bos- en heidegebied als belangrijke CO2 buffer en groene long.	Attenderen	Continu	Continu
We treffen voldoende voorzieningen voor zowel hoge waterstanden als perioden van droogte, zowel om het te voorkomen als om de negatieve gevolgen tegen te gaan.	• We gaan uitzoeken welke maatregelen voor wateroverlast en droogte passend zijn.	Uitvoeren	Middellang	5 - 10 jaar
	• We gaan de gemeentelijke organisatie toerusten om duurzaamheidsvraagstukken integraal te kunnen oppakken.	Uitvoeren	Kort	5 - 10 jaar 2 - 5 jaar
	• We stellen een duurzame benadering verplicht bij nieuwe ruimtelijke initiatieven.	Uitvoeren	Kort	
We gaan aan het werk met de opgave om in 2050 energieneutraal te zijn en de uitstoot van CO2 terug te dringen en in 2030 49% minder broeikasgassen uit te stoten:	• We onderzoeken welke gemeentelijke gebouwen groot effect hebben op CO2 uitstoot.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We stimuleren grote bedrijven te werken aan de afname van CO2 uitstoot.	Attenderen	Kort	2 - 5 jaar
	• We stimuleren bedrijven met een groot dakoppervlak zonnepanelen te plaatsen.	Attenderen	Middellang	5 - 10 jaar
	• We informeren particulieren over de mogelijkheden op het gebied van energiebesparing, vermindering van CO2 uitstoot en duurzame energiebronnen. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden voor subsidie.	Attenderen / Uitvoeren	Middellang	5 - 10 jaar
	• We zetten in op samenwerking met andere gemeenten om deze opgave te kunnen halen.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We willen initiatiefnemers faciliteren en stimuleren duurzaamheid en energietransitie integraal mee te nemen bij hun plannen en ideeën.	Trekken / Attenderen	Middellang	5 - 10 jaar
	• We onderzoeken de locatiekansen voor passende duurzame energieopwekking in de hele gemeente, waarbij de landschappelijke kwaliteit geldt als randvoorwaarde.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We zetten in op een aardgasvrije gemeente.	Uitvoeren	Middellang	5 - 10 jaar

SPEERPUNTEN SAMEN MAKEN WE DE SAMENLEVING EN (DIGITALE) VERBINDINGEN STERKER	ACTIES	ROL VAN DE GEMEENTE	PLANNING	TIJDSDUUR
We willen samenwerken met inwoners aan een leefbare woonomgeving met voldoende voorzieningen.	• We betrekken inwoners, ondernemers, organisatie en belanghebbenden om samen keuzes te maken op weg naar een aantrekkelijke, toekomstbestendige woon- en leefomgeving	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We intensiveren de samenwerking met dorp- en wijkraden om afspraken per kern te maken over de uitvoering van de voorzieningenplannen/ dorpsontwikkelingsplannen.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• De gemeente wil zich positiever opstellen ten opzichte van actieve inwoners zoals het experimenteren met het instrument Right2Challenge.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• We ondersteunen de ontwikkelinge van digitale ontsluiting door snel internet in de hele gemeente.	Mobiliseren	Middellang	5 - 10 jaar
De gemeente zet stappen om een transparante organisatie te zijn met toegankelijke communicatie en een integrale aanpak.	• De gemeente wil verbetering aanbrengen in de afhandeling van initiatieven. Vroegtijdig en met een ja-mits-houding.	Trekken	Kort	2 - 5 jaar
	• We stellen een leidraad voor burger- en overheidsparticipatie op.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We zetten het ingezette gemeentelijke cultuurtraject ‘de gemeente dat ben ik´ voort om meer integraal te werken en signalen vanuit de samenleving beter te kunnen oppakken.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• Via verschillende sporen werken we aan duidelijke taal en aansprekende communicatie richting inwoners.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
We zetten in op veilige en gezonde wegen en duurzame vervoersmogelijkheden.	• Uitvoeringsprogramma Duurzame mobiliteit	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We stimuleren elektrisch rijden door laadpalen te verstrekken.	Uitvoeren	Kort	2 - 5 jaar
	• We willen duurzaam deelvervoer beschikbaar maken voor inwoners en bedrijven.	Mobiliseren	Kort	2 - 5 jaar
	• We streven naar 0 ernstige verkeersslachtoffers in Gennep, door in te zetten op zowel infrastructuur als gedragsverandering.	Uitvoeren / Attenderen	Kort	2 - 5 jaar

5.3 CO-CREATIE

Het proces om te komen tot co-creatie wordt hier toegelicht. Het kan worden gebruikt door de gemeente, maar het kan ook inspiratie bieden voor bewoners en ondernemers in de gemeente.

Co-creatie is het proces, waarbij met verschillende partijen wordt samengewerkt, om een ontwikkeling tot stand te brengen. Juist doordat meerdere partijen met verschillende belangen meedoen, wordt het resultaat sterker. Samen wordt de ontwikkeling bepaald en worden de verschillende belangen bediend. De uitkomst wordt gedragen door iedereen. Het gaat om de volgende stappen:

Stap 1: Hof maken
Enthousiaste partners zoeken binnen en buiten de g gemeente, die willen meewerken om een initiatief in een bepaald gebied mogelijk te maken.

Stap 2: Afspraken en Onderhandelen
Afspraken maken over de verschillende taken en onderhandelen waar dat nodig is. Bij co-creatie is het geven en nemen om te komen tot een haalbaar plan. Samen bepalen we het programma.

Stap 3: Uitwerken
Alle belangen en plannen worden in het ontwerponderzoek uitgewerkt. Daarbij moet ook de versterking van de identiteit van de gemeente uitgangspunt zijn (zie de kernkwaliteiten in hoofdstuk 2).

Stap 4: Goedkeuren
Het college en de raad zijn van alle voorgaande stappen op de hoogte. Zo kunnen zij toestemming verlenen voor een gezamenlijk plan.

Stap 5: Vastleggen
We leggen ruimtelijke plannen het liefst vast in een flexibel bestemmingsplan. Hierin heeft een plan enige 'manoeuvreerruimte' om mee te kunnen bewegen met de markt. Tegelijk worden er harde randvoorwaarden gesteld voor zaken zoals bereikbaarheid, gezondheid en veiligheid.

Stap 6: Doorgeven
De ervaringen en kennis wordt gedeeld. Een stimulans voor nieuwe initiatieven.

Dat klinkt misschien simpel, maar dat is het (meestal) niet. Co-creatie heeft een aantal voordelen:

- Een kwalitatief hoogwaardige ontwikkeling vanwege de kennisuitwisseling en combinatie van activiteiten en kunde.
- Een hogere financiële haalbaarheid; de totale kosten stijgen maar door de toename van het aantal partijen zijn de kosten per partij lager.
- De uitkomst wordt breed gedragen.
- De sociale binding (het wij-gevoel)wordt vergroot. Partijen zijn trots en stralen dat uit naar hun omgeving waardoor processen van co-creatie vaak als voorbeeld dienen voor anderen.

5.4 REGIONALE RUIMTELIJKE SAMENWERKING

De demografische ontwikkelingen, de economische dynamiek en de decentralisatie van rijks- en provinciale taken leveren vraagstukken op die de acht gemeenten in de regio Noord-Limburg binden. De regio speelt een steeds belangrijkere rol, bijvoorbeeld in het kader van de aanpak van leegstand (detailhandel, agrarisch vastgoed), het oplossen van de mismatch in de woningvoorraad en de kwalitatieve bevordering van de vrijetijdseconomie.

In het proces rondom de totstandkoming van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2014) is de rol van de regio steeds nadrukkelijker naar voren gekomen. Dit heeft ertoe geleid dat onder het motto van 'regio aan zet' de regio Noord-Limburg de uitdaging heeft opgepakt om te komen tot thematische POL-uitwerkingen.

Regionale samenwerking is essentieel. De mensen die de regio wonen, werken en leven, houden zich namelijk niet aan gemeentegrenzen en hebben over het algemeen dezelfde behoefte: een aantrekkelijk woon-, werk- en leefomgeving met een hoge ruimtelijke kwaliteit en voldoende voorzieningen. Aan deze samenwerking en afstemming zal ook in de toekomst gestalte worden gegeven, bijvoorbeeld bij het opstellen van een Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

Regionale POL-uitwerkingen en visies

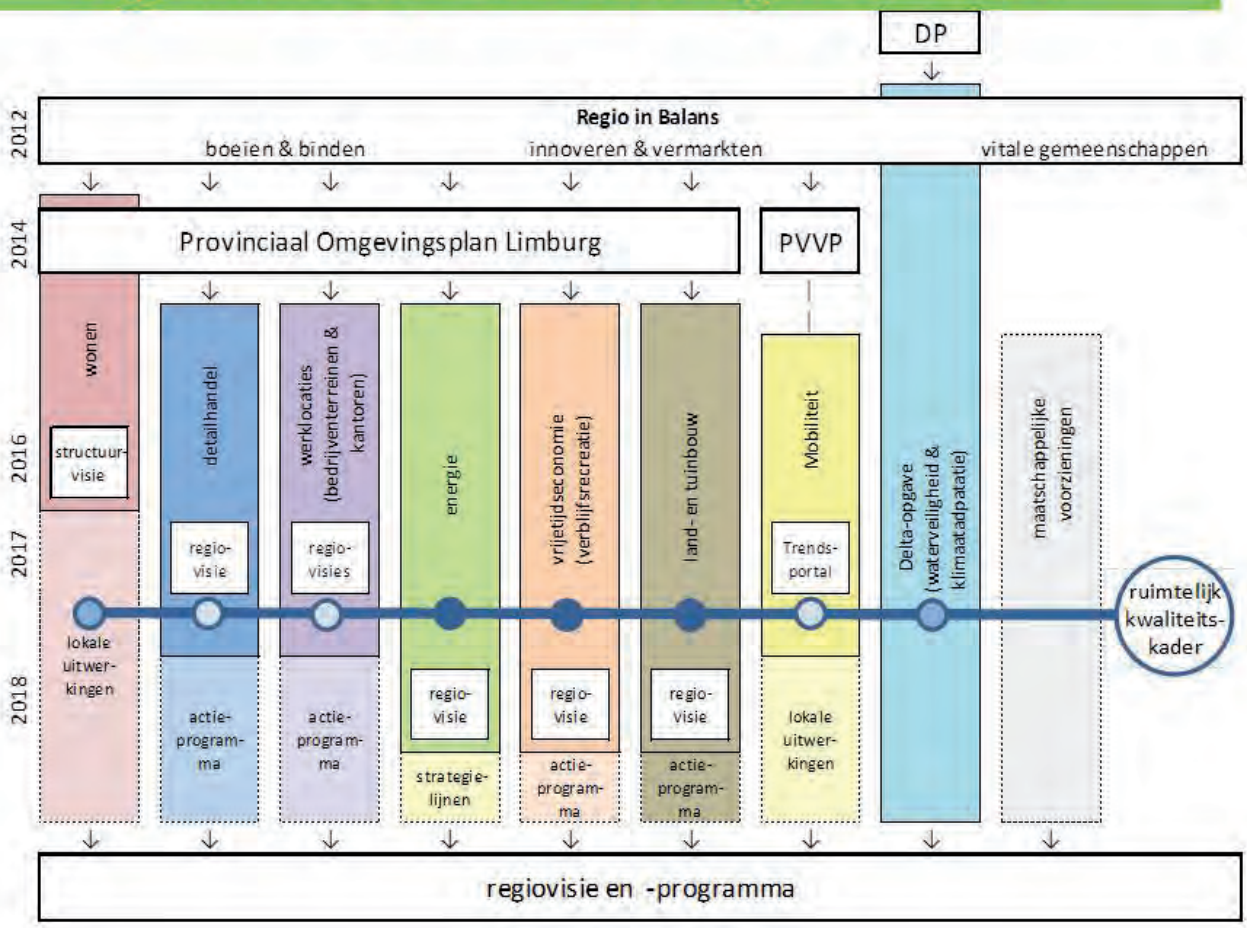

Regionale Ruimtelijk Kwaliteitskader landelijk gebied Noord-Limburg

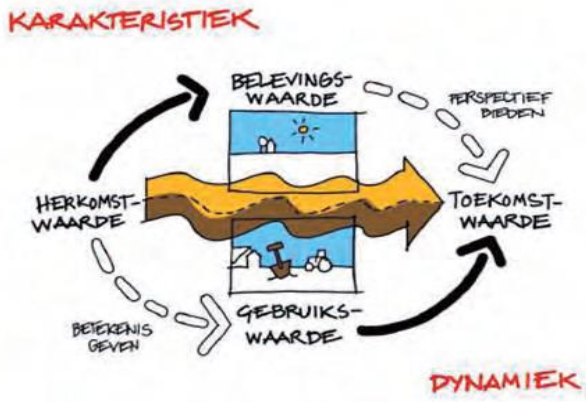

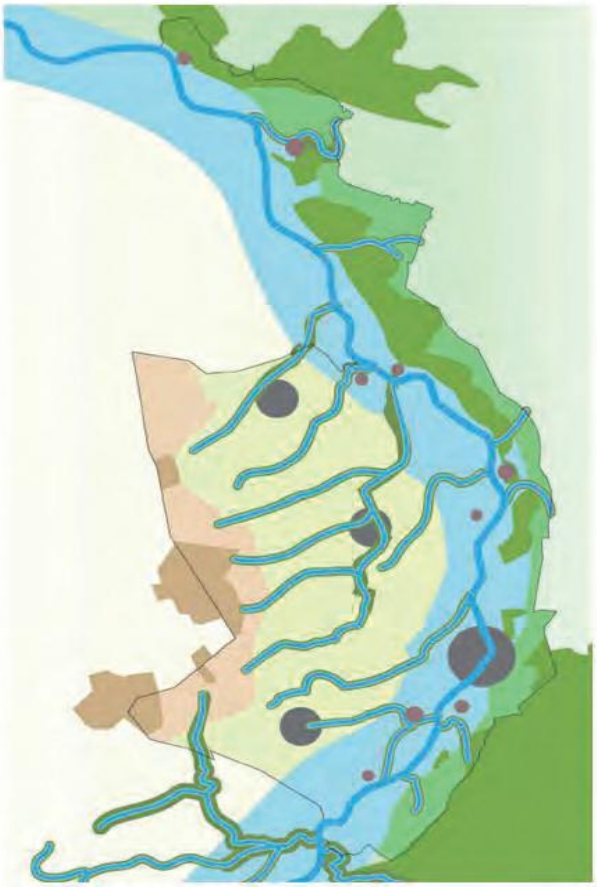

Ook buiten de provinciegrenzen wordt de samenwerking gezocht, bijvoorbeeld in het kader van hoogwaterveiligheid, mobiliteit, onderwijs en het bevorderen van de vrijetijdseconomie.

Een bijzondere plaats nemen onze Limburgse buurgemeenten Bergen en Mook en Middelaar in. Ten behoeve van de Kop van Limburg hebben de drie gemeenteraden medio 2010 de Regiovisie Gebiedsontwikkeling Maasduinen -keuren Maasduinen -keuren, kiezen en excellerenvastgesteld. Deze regiovisie blijft een bron van inspiratie voor onze gezamenlijke ruimtelijke toekomst, samen met de Regionale agenda, het sleutelproject N271 ´etalage´ van de Regio en het Programma Verbindingen en netwerken.

Daarnaast wordt afgestemd met de regiovisie voor Bergen, Gennep en Mook en Middelaar (BGMM).

5.5 MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

Voor deze omgevingsvisie is geen milieu-effectrapportage (m.e.r.) opgesteld. Vanwege het karakter van deze visie is dat ook niet nodig. Er worden geen nieuwe locaties (waarvoor nog geen besluit genomen is) voor ruimtelijke ontwikkelingen aangewezen.

Ook worden er geen nieuwe ontwikkelingen benoemd die het doorlopen van een m.e.r.- procedure nodig maken. In plaats van concreet aan te geven wat op welke plaats mogelijk is, geeft de omgevingsvisie een kader waarbinnen ontwikkelingen mogelijk zijn.

Dit kader omvat overigens ook milieu relevante thema’s zoals natuur, cultuurhistorie, ruimtelijke identiteit, rust en donkerte. Deze worden bewust op een globaal niveau benoemd.

De omgevingsvisie omvat ruimtelijke ontwikkelingen maar deze zijn zodanig abstract aangegeven dat de mogelijke milieueffecten, op voorhand niet betrouwbaar zijn in te schatten.

GEMEENTELIJK KWALITEITSMENU 6

Het maken van een omgevingsvisie brengt met zich mee dat nagedacht moet worden over de verdeling van kosten. De omgevingsvisie geeft kans om nieuwe ontwikkelingen bij te laten dragen aan de realisering van zaken die van algemeen belang zijn en/of om overheveling van gelden van een winstgevend project naar een project met een tekort mogelijk te maken. Dit is geregeld in de Wro (onderdeel Grondexploitatiewet). Gennep wil deze mogelijkheid inzetten voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente.

Gennep heeft voor ontwikkelingen in de kernen en het buitengebied een regeling, het kwaliteitsmenu.
Deze regeling geeft kansen voor ontwikkelingen waarbij de kwaliteit van het buitengebied en de leefomgeving in de kernen verbeterd.

Het kwaliteitsmenu inclusief bijlage is overgenomen uit de Structuurvisie Buitengebied gemeente Gennep – Borging kwaliteitsmenu (opgesteld door Croonen Adviseurs, vastgesteld op 15 februari 2012) in paragraaf 6.1 en de bijlage bij de omgevingsvisie.

In paragraaf 6.1 vindt u het kwaliteitsmenu uit de Structuurvisie woningbouw in kernen – Borging kwaliteitsmenu (opgesteld door Croonen Adviseurs, vastgesteld op 8 oktober 2013).

6.1 STRUCTUURVISIE BUITENGEBIED GEMEENTE GENNEP – BORGING KWALITEITSMENU

6.1.1 INLEIDING

Op 15 februari 2012 heeft de gemeenteraad van Gennep de Structuurvisie buitengebied gemeente Gennep -Borging Kwaliteitsmenu- vastgesteld. Het principe van het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu (GKM) is, dat bepaalde ontwikkelingen in het buitengebied ter plaatse leiden tot verlies aan omgevingskwaliteit, wat dient te worden gecompenseerd door een kwaliteitsbijdrage. De kwaliteitsbijdrage wordt ingezet om de omgevingskwaliteit te versterken. Het doel is dat per saldo daarmee de kwaliteit toeneemt. Het GKM is van toepassing op ontwikkelingen die niet rechtstreeks of via een flexibiliteitbepaling - tenzij de regels van het geldende bestemmingsplan anders voorschrijven - zijn toegestaan in het vigerende bestemmingsplan. Wij willen het principe van het GKM behouden. Het kwaliteitsmenu levert namelijk een positieve bijdrage aan de kwaliteit van het buitengebied.
De structuurvisie fungeert ook als document om samen met initiatiefnemers tot een dialoog en bewustwording te komen over de aanwezige en te versterken gebiedswaarden in het buitengebied. Daarom maakt de Structuurvisie (met bijlage) deel uit van onderhavige Omgevingsvisie.

De gemeente Gennep staat open voor nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Een modern en dynamisch buitengebied vraagt tenslotte om ruimte voor verandering. Tegelijkertijd is het van belang aandacht te hebben voor de bescherming en verbetering van de karakteristieken van het buitengebied. De gemeente kiest daarom voor een benadering waar ontwikkelingen binnen flexibele kaders worden toegestaan indien de kwaliteiten van het buitengebied er ook mee vooruit gaan. Deze benadering sluit aan bij de systematiek van het 'Limburgse kwaliteitsmenu'.

In navolgend overzicht en bijbehorende paragrafen is weergegeven op welke manier het gemeentelijk kwaliteitsmenu werkt. Voor nadere informatie wordt verwezen naar Bijlage 1 bij deze Omgevingsvisie.

1. Plaatsbepaling: De locatie in het buitengebied is bepalend voor de planologische toelaatbaarheid van de ontwikkeling en de manier waarop kwaliteitsverbeterende maatregelen ingezet kunnen worden.
De grens tussen de bebouwde kom en het buitengebied is stedenbouwkundig van aard. Deze grens wordt gekenmerkt door het begin van een langs de weg gelegen aaneengesloten woonbebouwing van zodanige omvang en dichtheid dat er een duidelijk herkenbaar verschil in karakter is met de buiten de bebouwde kom gelegen (woon)bebouwing.

2. Waardering: Per type ontwikkeling is aangegeven in hoeverre deze past binnen het betreffende deelgebied. Er zijn drie mogelijkheden:

a De gemeente staat in principe positief tegen een dergelijke ontwikkeling in het deelgebied (groene kleur in de matrix).
b De gemeente staat in principe neutraal tegen een dergelijke ontwikkeling in het deelgebied (blauwe kleur in de matrix).
c De gemeente staat in principe negatief tegen een dergelijke ontwikkeling in het deelgebied (oranje kleur in de matrix).

3 . Kwaliteitsverbetering: Een ontwikkeling kan rekenen op planologische medewerking op het moment dat een passende kwaliteitsverbetering van het buitengebied gegarandeerd is. Van verbetering is pas sprake als deze de juiste waarde vertegenwoordigd, en past binnen de kwaliteitsdoelstellingen van de gemeente. Deze zijn geformuleerd in de bijlage en kunnen bestaan uit kwaliteitsverbeterende maatregelen op eigen terrein en/of een fondsbijdrage van waaruit 'centrale' kwaliteitsverbeterende projecten worden uitgevoerd. Een particulier initiatief dient dus gepaard te gaan met een concreet en gekwantificeerd voorstel voor kwaliteitsverbetering en/of een financiële bijdrage in het fonds.

4. Goedkeuring: Wanneer deze stappen doorlopen zijn en de gemeente/kwaliteitscommissie zich in de plannen/het initiatief kan vinden, dienen de afspraken in een overeenkomst vastgelegd worden, op basis waarvan realisatie plaats kan vinden. De realisatie van de tegenprestatie evenals het beheer dient in een planologisch besluit te zijn geborgd.

6.1.2 DEFINITIE

De ontwikkelingen waar het kwaliteitsmenu betrekking op heeft, mogen niet rechtstreeks in het bestemmingsplan toegelaten zijn. Kwalitatieve voorwaarden kunnen alleen worden gesteld aan het (toch) toestaan van de ontwikkeling via de voorwaarden in het bestemmingsplan zelf bij binnenplanse wijzigingen óf via de structuurvisie (bij wijzigingen van bestemmingsplannen of nieuwe bestemmingsplannen). Deze voorwaarden kunnen betrekking hebben op een hoeveelheid te slopen bebouwing, een hoeveelheid te realiseren groen of een bedrag, waarmee specifieke projecten gerealiseerd worden.

De verschillende ontwikkelingsmogelijkheden zijn, grotendeels op basis van het provinciale Kwaliteitsmenu, onderverdeeld in tien zogenaamde 'modules'. Hierna zijn de verschillende modules weergegeven, met in de bijlage een meer gedetailleerdebeschrijving. Bij het gebruik van de modules geldt dat in eerste instantie de specifieke voorwaarden, zoals deze voor de betreffende module(s) gelden, gehanteerd worden. Wanneer deze geen uitkomst/mogelijkheden bieden, wordt gebruik gemaakt van de financiële tegenprestatie. Voor een tweetal modules geldt dat deze niet van toepassing zijn binnen de gemeente Gennep (de modules 'Uitbreiding glastuinbouw' en 'Projectmatige woningbouw in uitleggebieden'). Beide genoemde ontwikkelingen zijn niet mogelijk/zullen niet voorkomen.

De modules zijn:

1 Nieuwe landgoederen
2 Gebiedseigen recreatie en toerisme
3 Niet-gebiedseigen recreatie en toerisme
4 Agrarische (nieuwvestiging en) uitbreiding
5 Uitbreiding glastuinbouw (niet van toepassing binnen Gennep)
6 Uitbreiding bedrijventerreinen
7 Uitbreiding solitaire bedrijven
8 Nieuwe (solitaire) woningen
9 Projectmatige woningbouw in uitleggebieden (niet van toepassing binnen Gennep)
10 Overige (gebouwde) functies

Nieuwe energielandschappen zijn niet als aparte module opgenomen. Deze vallen exclusief onder module 10 Overige (gebouwde) functies.´

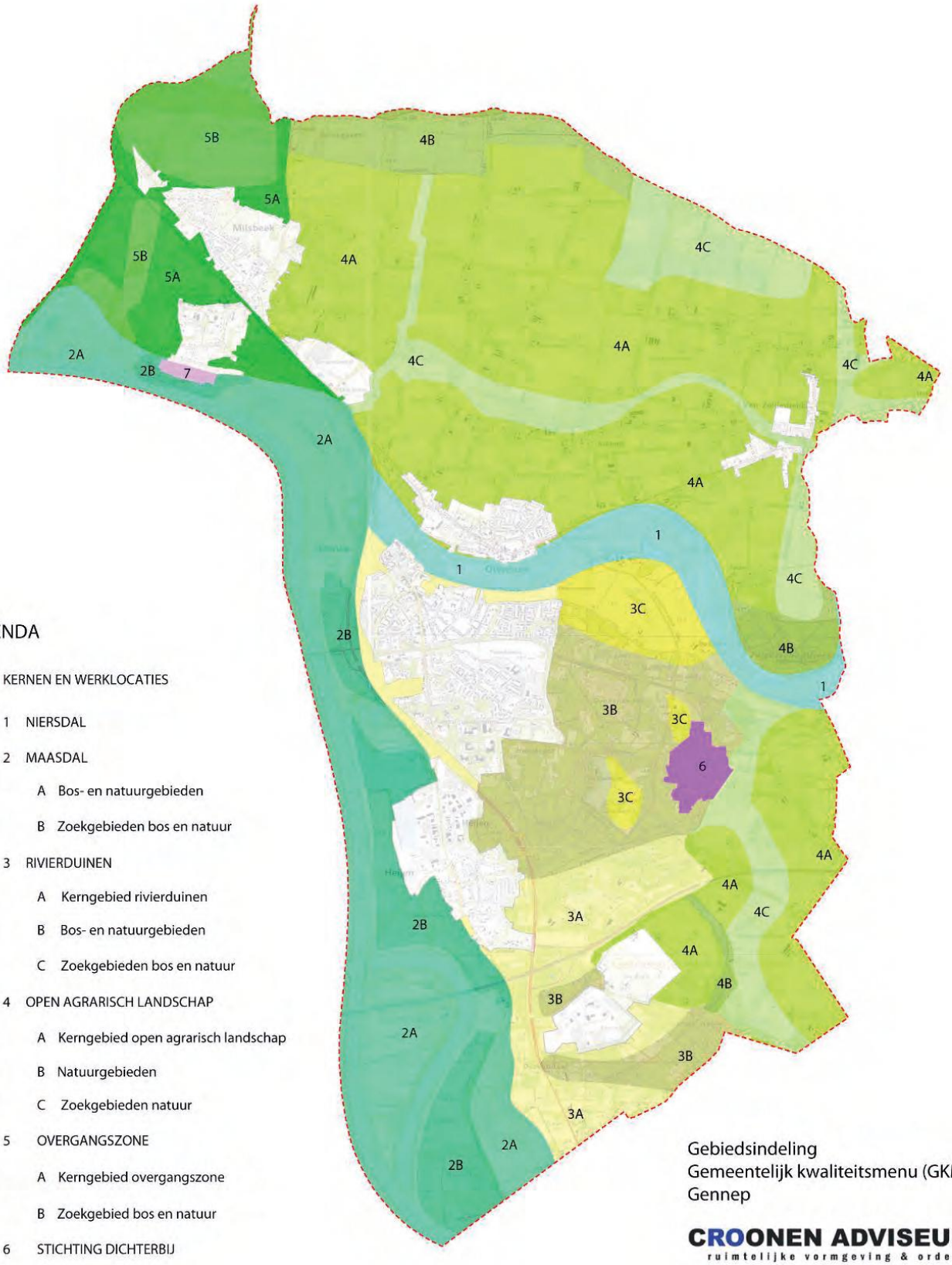

LEGENDA

- KERNEN EN WERKLOCATIES
- 1 NIERSDAL
- 2 MAASDAL
  - A Bos- en natuurgebieden
  - B Zoekgebieden bos en natuur
- 3 RIVIERDUINEN
  - A Kerngebied rivierduinen
  - B Bos- en natuurgebieden
  - C Zoekgebieden bos en natuur
- 4 OPEN AGRARISCH LANDSCHAP
  - A Kerngebied open agrarisch landschap
  - B Natuurgebieden
  - C Zoekgebieden natuur
- 5 OVERGANGSZONE
  - A Kerngebied overgangszone
  - B Zoekgebied bos en natuur
- 6 STICHTING DICHTERBIJ
- 7 BAKSTEENFABRIEK MILSBEEK

Gebiedsindeling
Gemeentelijk kwaliteitsmenu (GKM)
Gennep

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

07-12-2011 ILL01-GEP00007-02f

6.1.3 PLAATSBEPALING

Omdat de ontwikkelingsmogelijkheden niet overal hetzelfde zijn en de omgeving(skwaliteit) ook van gebied tot gebied verschilt, is het grondgebied van de gemeente Gennep opgedeeld in 13 subdeelgebieden, geclusterd onder 7 (hoofd)deelgebieden. Bij deze indeling is gebruik gemaakt van het planologisch regime, de ontwikkelingsvisie en de landschappelijke kenmerken.

Bij de indeling van het buitengebied van Gennep is de gebiedsindeling uit het LOP als uitgangspunt genomen. De beleidslijnen uit het beleidskader komen qua begrenzing namelijk grotendeels overeen met de verschillende onderscheiden deelgebieden uit het LOP. De vijf deelgebieden uit het LOP (Niersdal, Maasdal, Rivierduinen, Open agrarisch landschap (inclusief stuwwal) en Overgangszone) zijn aangevuld met een zesde en zevende gebied, het terrein van Stichting Dichterbij en de baksteenfabriek bij Milsbeek. Voor deze terreinen gelden namelijk specifieke ontwikkelingsdoelstellingen.

Binnen de zeven deelgebieden is, waar relevant, onderscheid gemaakt naar ‘Bos- en natuur gebieden’ en ‘Zoekgebied bos en natuur’. De bos- en natuurgebieden komen grotendeels overeen met de Ecologische Hoofdstructuur (NNN) en de Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden gelden vanwege de aanwezige natuurwaarden specifieke, beperkte ontwikkelingsmogelijkheden. Dit geldt in mindere mate ook voor de zoekgebieden voor bos en natuur. Voor deze gebieden gelden met name specifieke, beperkte kwaliteitsverbeterende maatregelen.

De (buiten)begrenzing van de verschillende deelgebieden is gebaseerd op specifiek (provinciaal) beleid, met name waar het gaat om de begrenzing van de kernen en de bedrijventerreinen. De tussen de deelgebieden aanwezige grenzen worden niet als ‘harde’ grenzen gehanteerd.

Wanneer een ontwikkeling plaatsvindt op relatief korte afstand van een grens (ca. 50 m) is het wenselijk ook andere, (mogelijk) relevante gebiedskarakteristieken, met bijbehorende maatregelen en ontwikkelingsmogelijkheden, bij de beoordeling te betrekken.

In de bijlage zijn de verschillende deelgebieden kort gekarakteriseerd, aan de hand van een puntsgewijze kenschets, geïllustreerd met fotomateriaal en karakteristieke schetsen/figuren.

GEBIEDEN		MODULES: Nieuwe landgoederen	Gebiedseigen R&T	Niet gebiedseigen R&T	Agrarische (nieuwvestiging en) uitbreiding[5]	Uitbreiding bedrijventerreinen	Uitbreiding solitaire bedrijven	Nieuwe (solitaire) woningen	Overige (gebouwde) functies
1. NIERSDAL		[1]				n.v.t	n.v.t		
2. MAASDAL	A Bos- en natuurgebieden	[2]	[3]			n.v.t			
	B Zoekgebieden bos- en natuur	[2]	[2]			n.v.t			
3. RIVIERDUINEN	A Kerngebied rivierduinen								
	B Bos- en natuurgebieden					n.v.t	n.v.t		
	C Zoekgebieden bos en natuur					n.v.t			
4. OPEN AGRARISCH LANDSCHAP	A Kerngebied open agrarisch landschap								
	B Natuurgebieden	[3]							
	C Zoekgebieden natuur								
5. OVERGANGSZONE	A Kerngebied overgangszone								
	B Zoekgebied bos en natuur	[4]							

1. maatwerksituaties, waarbij bebouwing buiten het beekdal staat
2. mits voldaan wordt aan compensatieverplichting i.v.m. Maasregime
3. mits de bebouwing niet in deelgebied 4b ligt
4. mits de bebouwing in deelgebied 5a of een ander deelgebied ligt
5. t.a.v. nieuwvestiging hanteert de gemeente alleen een neutrale grondhouding in deelgebied 4A in overige gebieden geldt een negatieve grondhouding

- positieve grondhouding
- neutrale grondhouding
- negatieve grondhouding

6.1.4 WAARDERING

Per deelgebied is aangegeven of de grondhouding ten opzichte van de verschillende ontwikkelingsmogelijkheden (ingedeeld in zogenaamde 'modules') voor het betreffende gebied positief (groen), neutraal (blauw) of negatief (oranje) is. Deze waardering is voor alle modules en deelgebieden samengebracht in een centrale matrix.

Een positieve grondhouding betekent dat de gemeente in principe de potentiële ontwikkeling wenst en stimuleert. Indien het project voldoet aan de reguliere (milieu)planologische voorwaarden en het GKM kan het initiatief rekenen op medewerking.

Bij een neutrale grondhouding is meer sprake van een maatwerkbeoordeling, waarbij aspecten als onderscheidend vermogen en de locatie van de ontwikkeling van belang zijn. Of het initiatief kan rekenen op medewerking hangt sterk af van de situering in het deelgebied. De gemeente zal de wenselijkheid nader bezien vanuit de doelen van het ruimtelijk beleidskader. Daarnaast dient het project te voldoet aan de reguliere (milieu)planologische voorwaarden en het GKM.

Bij een negatieve grondhouding is de potentiële ontwikkeling niet gewenst en zal de gemeente hieraan geen medewerking verlenen. Het is echter in individuele gevallen mogelijk dat wanneer sprake is van een maatschappelijk belang een uitzondering op deze principes en de grondhouding gemaakt wordt. Enkel via maatwerk is medewerking aan het initiatief dan denkbaar. Hiervoor zal in overleg getreden moeten worden met de gemeente.

De hoogte van de kwaliteitsbijdragen hangt af van het soort ontwikkeling. Met betrekking tot de soort ontwikkeling wordt gewerkt met een vaststaande tegenprestatie of een maatwerkregeling. De vaststaande tegenprestaties in deze structuurvisie zijn gebaseerd op de drempelbedragen en richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het LKM. (Limburgs Kwaliteitsmenu)

De drempelbedragen die in het provinciaal beleid zijn benoemd geven een verplicht minimum aan; de gemeente kan afhankelijk van de lokale omstandigheden daar een opslag bovenop zetten (drempel+waarde).

De gemeente kon echter niet voor een lagere bijdrage kiezen. De drempelbedragen zijn bij de verschillende ontwikkelingen zo gekozen dat in het algemeen projectmatige ontwikkelingen er niet door worden gefrustreerd en dat bij solitaire ontwikkelingen het exploitatieverschil tussen vestiging in het buitengebied dan wel vestiging op een bedrijventerrein of in een woonkern wordt gemitigeerd.

Er is gekozen voor een bijdrage die qua hoogte in verhouding staat tot de landschappelijke en ruimtelijk-beleidsmatige inbreuk (zaken die wel/niet historisch c.q. van nature in het buitengebied voorkomen) die gedaan wordt op het buitengebied. Daarbij is gebruik gemaakt van de ervaringen die de provincie heeft opgedaan met Ruimte voor Ruimte, Rood voor Groen en VORm. De gemeente Gennep beschouwt het buitengebied als een dynamisch gebied waarbinnen in belang van de leefbaarheid ruimte moet bestaan voor stedenbouwkundig en landschappelijk verantwoorde plannen. Om die reden verhoogt Gennep de drempelbedragen niet.

6.2 STRUCTUURVISIE WONING-BOUW IN KERNEN –BORGING KWALITEITSMENU

6.2.1 INLEIDING

Op 8 oktober 2013 heeft de gemeenteraad van Gennep de Structuurvisie woningbouw in kernen- Borging Kwaliteitsmenu - vastgesteld. In het streven naar een leefbare woonomgeving is woningbouwontwikkeling een belangrijk instrument. De bouw van nieuwe woningen kan een positieve bijdrage leveren door stedenbouwkundig onwenselijke situaties te verbeteren of de levendigheid in een bepaald gebied te vergroten.

Anderzijds kan (te veel) woningbouw tot onwenselijke verdichting leiden of leegstand op andere plekken in de kern. De omgevingskwaliteit kan ook verminderen door bijvoorbeeld drukkere wegen, minder openbare ruimte, meer parkeerdruk en een grotere vraag naar maatschappelijke voorzieningen. Dit heeft een ruimtelijke weerslag. De kwaliteitsbijdrage bij nieuwe woningbouw is dan ook gericht op deze aspecten.

De Structuurvisie woningbouw in kernen- Borging Kwaliteitsmenu – heeft niet aan waarde verloren. De kwaliteitsbijdragen leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de openbare ruimte in de bebouwde kom. Dit niet alleen als gevolg van het fungeren als kader maar ook als document om samen met initiatiefnemers tot een dialoog te komen over de aanwezige en te versterken kwaliteiten in de openbare ruimte van de kernen. Daarom maakt de Structuurvisie woningbouw in kernen - Borging Kwaliteitsmenu deel uit van onderhavige Omgevingsvisie.

In het streven naar een leefbare woonomgeving is woningbouwontwikkeling een belangrijk instrument. De bouw van nieuwe woningen kan een positieve bijdrage leveren door stedenbouwkundig onwenselijke situaties te verbeteren of de levendigheid in een bepaald gebied te vergroten. Anderzijds kan (te veel) woningbouw tot onwenselijke verdichting leiden of leegstand op andere plekken in de kern. De omgevingskwaliteit kan ook verminderen door bijvoorbeeld drukkere wegen, minder openbare ruimte, meer parkeerdruk en een grotere vraag naar maatschappelijke voorzieningen. Dit heeft een ruimtelijke weerslag. De kwaliteitsbijdrage bij nieuwe woningbouw is dan ook gericht op deze aspecten. Woningbouw in de kernen dient bij te dragen aan de leefbaarheid door:

- fysieke maatregelen die leiden tot een significante kwaliteitsverbetering;
- transformatiemaatregelen in de bestaande woningvoorraad die leiden tot een betere balans tussen vraag en aanbod. De Kwaliteitsbijdrage is van toepassing op woningbouwinitiatieven (grondgebonden en meerlaags) die zijn gelegen in de (stedenbouwkundige) bebouwde kom. De grens van de bebouwde kom (ten ozichte van het buitengebied) wordt gekenmerkt door het begin van een langs de weg gelegen aaneengesloten woonbebouwing van zodanige omvang en dichtheid dat er een duidelijk herkenbaar verschil in karakter is met de buiten de bebouw-de kom gelegen (woon)bebouwing.

De kwaliteitsbijdrage geldt voor alle woningbouw initiatieven (grondgebonden en meer-laags) die niet rechtstreeks of via flexibiliteitsbepalingen (waaronder de wijzigingsbevoegdheid) zijn toegestaan in het geldende bestemmingsplan en om die reden een bestemmingsplanprocedure moet doorlopen dan wel een Wabo-projectbesluitprocedure op basis van artikel 2.12, lid 1, onder a, ten derde. Ook indien slechts sprake is van gewijzigd gebruik is de structuurvisie van toepassing.

De enige uitzonderingen betreffen:

- Gemeentelijke monumenten;
- Panden waarvan de gemeente het wenselijk vindt dat ze worden geplaatst op de gemeentelijke monumentenlijst en de eigenaar daar aan meewerkt;
- Woningen en woongebouwen die qua woongebruik wijzigen (bijvoorbeeld als een grondgebonden woning qua gebruik verandert in zorgwoningen, kamerbewoning of appartementen);
- Mantelzorgwoningen (omdat dit geen permanente woningen zijn);
- Pijplijnplannen. Dit zijn ontwikkelingen waarvoor de initiatiefnemer bij het college van burgemeester en wethouders vóór 18 april 2013 een (concept-) verzoek om medewerking heeft ingediend.

6.2.2 BEOORDELING INITIATIEVEN

Voorafgaande aan de toepassing van het kwaliteitsmenu vindt een eerste ruimtelijke beoordeling plaats. In deze beoordeling wordt bekeken of de ontwikkeling onder voor-waarden aanvaardbaar kan zijn op de voorziene locatie. Hiervoor is het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid van belang. Is de ontwikkeling niet aanvaardbaar dan stopt hier het initiatief. Is een ontwikkeling wel aanvaardbaar, dan vindt een nadere ruimtelijke afweging plaats. De kwaliteitsbijdrage en de daarmee te realiseren kwaliteitsverbeteringen maken hier een onlosmakelijk onderdeel van uit.

De ruimtelijke afweging zal moeten uitwijzen of het totaal van de ontwikkeling en de te realiseren kwaliteitsverbetering voldoende ruimtelijke kwaliteit oplevert.

Gemeente Gennep kan zich bij de verdere uitwerking en beoordeling van het initiatief laten adviseren door een onafhankelijke en deskundige kwaliteitscommissie ten aanzien van de aspecten ruimtelijk kwaliteit(-verlies) en de bijbehorende kwaliteitsverbetering.

Op het moment dat het woningbouwplan in alle opzichten positief beoordeeld is, wordt de kwaliteitsverbetering geborgd middels het sluiten van een private overeenkomst. Daarna zal de benodigde planologische procedure worden opgestart

6.2.3 KWALITEITSVERBETERINGEN OP EIGEN TERREIN

Een (particuliere) ontwikkelaar die de kwaliteitsverbeterende maatregel op eigen terrein wil realiseren, kan dit doen als er sprake is van sanering van bestaande bebouwing en voldaan wordt aan de algemene voorwaarden.

De voorwaarden voor de kwaliteitsverbeteringen zijn als volgt:

- De kwaliteitsverbeteringen zijn alle fysiek ruimtelijk van aard en komen ten goede aan de verbetering van de kwaliteit van de directe omgeving.
- Het dient bij de kwaliteitsverbeteringen te gaan om additionele verbeteringen.
- De kwaliteitsverbeteringen dienen in tijd en plaats een verband te hebben met de ingreep/ontwikkelingen.
- De kwaliteitsverbetering is kwantificeerbaar.

Voor het kwaliteitsmenu is de uitgangssituatie van de grond van belang voor de kwaliteitsbijdrage. Er wordt uitgegaan van open gronden zonder bijzondere situatie, zoals ernstige bodemsaneringen of ernstig ontsierende voormalige (bedrijfs)gebouwen. Sanering van bestaande bebouwing kan dan ook enkel als kwaliteitsverbeterende maat-regel worden opgevoerd als op betrokken percelen per saldo sprake is van een afname van bebouwing.

6.2.4 KWALITEITSVERBETERINGEN VIA FONDSBIJDRAGEN

Op het moment dat een (particuliere) ontwikkelaar de kwaliteitsverbeterende maatregel niet op eigen terrein realiseert, biedt de gemeente Gennep de mogelijkheid deze verplichting over te dragen aan de gemeente. In ruil voor een fondsbijdrage zorgt de gemeente dan voor de realisatie van de kwaliteitsverbetering.

De projecten waar de gemeente het geld aan wil besteden, komen ten goede aan de transformatieopgave van de kernen. Samen met woningcorporaties denkt de gemeente na over een transformatieopgave, om de bestaande woningvoorraad (meer) toekomstbestendig te maken en af te stemmen op de demografische ontwikkeling van haar inwoners.

De transformatieopgave behelst niet alleen de (sociale) woningvoorraad (een taak van de corporaties) maar met name de particuliere woningvoorraad (taak van de woningbezitter) en ook een transformatie van de openbare ruimte in de betreffende woonwijken (in hoofdzaak een taak van de gemeente).

Met deze transformatieopgave (reconstructieopgaven) zijn aanzienlijke kosten gemoeid. De bijdragen die op grond van deze structuurvisie worden gevraagd om een woning te mogen bouwen, kunnen het kwaliteitsfonds vullen waaruit de transformatieopgaven (mede) gefinancierd worden. Naast deze transformatieopgaven wil de gemeente Gennep ook de kwaliteit van de openbare ruimte in de kernen verbeteren. Het kwaliteitsfonds wordt mede gebruikt om deze kwaliteitsbevorderende opgave mogelijk te maken.

Ten behoeve van de zekerstelling en verantwoording van de door de gemeente uit te voeren investeringen in kwaliteitsverbeterende maatregelen wordt één centraal fonds ‘Fonds reconstructie woningbouw bebouwde kom’ opgericht. Hierbinnen worden de verschillende financiële bijdragen ‘weggezet’. Aan dit fonds worden verschillende con-crete projecten gekoppeld, waarmee de kwaliteitsverbetering van de bebouwde kom gerealiseerd wordt; de projectenlijst. Het college van burgemeester en wethouders stelt deze lijst op en actualiseert deze indien daartoe aanleiding is.

Op het moment dat voor een project voldoende middelen aanwezig zijn, start de gemeente, met de uitvoering en verdwijnt deze van de projectenlijst. Bij de koppeling van tussen initiatief en kwaliteitsverbeterend project laat de gemeente het algemeen belang prevaleren.

In de financiële verantwoording van het fonds geeft de gemeente aan welke bijdrage vanuit het fonds is aangewend voor de realisatie. Jaarlijks wordt de gemeenteraad over de stand van zaken in het fonds actief geïnformeerd. Daarnaast is (in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur) te allen tijde inzicht mogelijk in de financiële balans van het fonds.

6.2.5 HOOGTE KWALITEITSBIJDRAGE

De hoogte van de kwaliteitsbijdrage is gekoppeld aan de waardevermeerdering die met een bestemmingswijziging gepaard gaat. Met als uitgangspunt dat de benodigde kwali-teitsbijdrage de haalbaarheid van het initiatief niet bedreigt, is gezocht naar een normering die een klein percentage van de waardevermeerdering behelst. Daarnaast heeft de gemeente zich bij de vaststelling van de hoogte van de kwaliteitsbijdrage laten leiden door de volgende overwegingen:

- De hoogte van de bijdrage mag de concurrentiepositie van de gemeente op de woningmarkt niet wezenlijk aantasten;
- De hoogte van de bijdrage dient zodanig te zijn dat woningbouwontwikkelingen er niet door worden gefrustreerd vanwege exploitatieproblemen.

De gemeente Gennep heeft gekozen voor een vast bedrag per woning, waarbij onderscheid is gemaakt tussen een grondgebonden woning, een appartement en kamerbewoning. Bij grondgebonden woningbouw is een nader onderscheid gemaakt in kleinschalige woningbouw (op basis van Beleidsregel woningbouw op inbreidingslocaties) en projectmatige woningbouw (meer dan 2 woningen).

Normering kwaliteitsbijdrage:

- Kleinschalige woningbouw
  (1 of 2 woningen): € 15.000,- / woning
- Projectmatige grondgebonden woningbouw
  (> 2 woningen): € 10.000,- / woning
- Appartementen:
  € 5.000,- / woning
- Kamerbewoning:
  € 2.000,- / kamer

Gemiddeld genomen zal de hoogte van de kwaliteitsbijdrage voor woningbouw in de kernen lager uitvallen dan bij woningbouw in het buitengebied. In het buitengebied wordt uitgegaan van een bijdrage van € 100,- per m² kaveloppervlakte. Omdat de gemeente woningbouw in de bebouwde kom verkiest boven woningbouw in het buitengebied ligt dit ook voor de hand.

COLOFON

DATUM
Mei 2019

OPDRACHTGEVER
Gemeente Gennep

OMGEVINGSVISIE
Gemeente en BügelHajema Adviseurs

KERNTEAM GEMEENTE GENNEP
Martin Peeters, trekker Omgevingsvisie
Cecile Derks, projectleider implementatie Omgevingswet
Lucie Arntz, adviseur communicatie
Janos Boros, Adviseur Gelders Genootschap

BÜGELHAJEMA
Elsbeth Luning (projectleiding)
Bas Verbruggen (proces)
Marieke Hommes (planoloog)
Mathieu Vane (ontwerper)

PROJECTNUMMER
214.0001.000.000

BRONVERMELDING
Foto's: Gemeente Gennep (gennep.news) en Bügelhajema

Foto's pagina 14 en 15:
www.degelderlander.nl
www.liefdevoorlimburg.nl
www.mapionet.nl

Foto pagina 40 Heijense Bos
Dorry Smeets

De Kernen:
Gemeentehuis: www.everaardt.nl
Vertier op de Niers:
kano: www.zwalker.nl
Avontuurlijke Rivierduinen:
Unieke hoogte met bos heide en vennen: www.fietswandelweb.nl

Staatjes Gennep, cijfers bevolking en prognose 2030: Woonvisie Gennep, bekeken op 13-02-2019

Overige cijfers:
www.energieinbeeld.nl www.allecijfers.nl www.huizenzoeker.nl www.weetmeer.nl www.klimaatmonitor.databank.nl www.waarstaatjegemeente.nl

Bekeken op: 17-04-2018 en 09-01-2019